

UCHWAŁA NR .....
Rady Miasta Sandomierza

z dnia ..... 2019 r.

**w sprawie przyjęcia "Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz
na lata 2019 - 2023"**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 oraz art. 18 ust.2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2019.506 t.j.) w związku z art. 19 ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U.2019.1295 t.j.) Rada Miasta Sandomierza uchwala co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019 - 2023" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sandomierza.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Sandomierza

Wojciech Czerwiec

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miasta Sandomierza

z dnia ..... 2019 r.

KOMPLEKSOWY PLAN ROZWOJU PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ W GMINIE SANDOMIERZ NA LATA 2019 - 2023

Gmina Sandomierz
Sandomierz, 2019

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych	3
2.1. Dokumenty europejskie	7
2.2. Dokumenty krajowe	8
2.3. Dokumenty regionalne	9
2.4. Dokumenty lokalne	10
3. Ogólna charakterystyka gminy	13
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego	18
4.1. Szkoły i przedszkola na terenie Gminy Sandomierz	19
4.2. Uczniowie	23
4.3. Kadra oświatowa	28
4.4. Baza lokalowa	29
4.5. Efektywność nauczania	42
4.6. Analiza demograficzna	45
4.7. Udział szkół w programach unijnych i rządowych	46
4.8. Finansowanie oświaty	55
4.8. Podsumowanie diagnozy	58
5. Plan rozwoju lokalnego systemu oświatowego.....	58
5.1. Analiza SWOT	58
5.2. Wizja rozwoju i kierunki działań	61
5.3. Cele strategiczne	61
5.4. Źródła finansowania Planu	63
6. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja	65
7. Podsumowanie	67

1. Wstęp

Podstawą rozwoju i postępu cywilizacyjnego każdego społeczeństwa jest potencjał ludzki. Od tego jak przebiega kształcenie i wychowanie młodego pokolenia zależy przyszłość nas wszystkich. Ciągłe zmieniająca się rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna i gospodarcza powoduje, że jest to zadanie niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoje funkcje, musi być dostosowany do potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak również bazy materialnej placówek oświatowych. Sprawny i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Sandomierz Rada Miasta postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019 -2023, który określi priorytety władz gminy na najbliższe lata.

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 wskazuje cele, obszary i kierunki działań, które będą realizowane na terenie placówek oświatowych z terenu gminy w najbliższym okresie. Zagadnienia poruszane w niniejszym dokumencie korespondują z programami strategicznymi obowiązującymi w Gminie Sandomierz m.in. Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata: 2015-2025. W dokumencie uwzględniono:

1. Ustawę o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.).
2. Ustawę Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 r. (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 996 z późn. zm.)
4. Strategię Rozwoju Miasta Sandomierza na lata: 2015-2025.
5. Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza 2016 – 2023.

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest dokumentem, który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie gminy. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz z innymi dokumentami strategicznymi lokalnymi i regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

Tabela: Komplementarność z dokumentami strategicznymi

Lp.	Nazwa dokumentu	Nawiązanie do zapisów dokumentu strategicznego	Link internetowy
1.	Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu	<p>W dokumencie Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, potrzeba opieki nad dziećmi została zaakcentowana w ramach Priorytetu Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – gospodarka charakteryzująca się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniająca spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną. Priorytet ten oznacza wzmocnienie pozycji obywateli poprzez zapewnienie wysokiego poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, zwalczanie ubóstwa oraz modernizowanie rynków pracy, systemów szkoleń i ochrony socjalnej, aby pomóc ludziom przewidywać zmiany i radzić sobie z nimi oraz móc budować spójne społeczeństwo. Realizacja tego priorytetu będzie wymagać modernizacji i wzmocnienia roli polityki w obszarze zatrudnienia, edukacji i szkolenia oraz systemów ochrony socjalnej poprzez zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej i ograniczenie strukturalnego bezrobocia, jak również zwiększenie poczucia odpowiedzialności społecznej w sektorze biznesu. Pod tym względem duże znaczenie ma zapewnienie dostępu do opieki nad dziećmi i innymi osobami pozostającymi na utrzymaniu osób pracujących. Najważniejszym elementem będzie stosowanie modelu elastycznego rynku pracy i bezpieczeństwa socjalnego (flexicurity) oraz umożliwienie ludziom zdobywania nowych umiejętności w celu przystosowania się do nowych warunków i na wypadek ewentualnych zmian w karierze zawodowej.</p> <p>Komisja Europejska przewiduje działania w ramach Rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu, które mają na celu :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrealizować własne ścieżki w zakresie flexicurity zgodnie z uzgodnieniami Rady Europejskiej, aby zmniejszyć segmentację rynku oraz ułatwić zmianę i pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego; - wspierać nowe sposoby utrzymania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, wspierać aktywność osób starszych oraz zwiększyć równouprawnienie płci. <p>Budowa nowego przedszkola na terenie Miasta Sandomierz bez wątpienia wpisuje się w ideę zwiększenia elastyczności rodziców dzieci w wieku przedszkolnym na rynku pracy. Jedną z głównych barier niskiej elastyczności (zwłaszcza dla kobiet) jest mały dostęp do edukacji przedszkolnej dla dzieci.</p>	http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/1_PL_ACT_part1_v1.pdf

2.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	OBSZAR STRATEGICZNY II. Konkurencyjna gospodarka Cel II.4 <i>Rozwój kapitału ludzkiego</i> koncentruje się także na podnoszeniu aktywności zawodowej. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez wyższe nakłady na instytucjonalną opiekę nad małym dzieckiem (rozwój sieci instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i <u>sieci przedszkoli</u>) oraz szkolnictwo wyższe (zapewnienie wykwalifikowanych kadr dla gospodarki).	https://www.mr.gov.pl/media/3336/Strategia_Rozwoju_Kraju_2020.pdf
3.	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	<p>Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich Cel: 5.1 Rozwój usług publicznych</p> <p>Obszary wiejskie są miejscem zamieszkania ponad 55 % ludności województwa. Priorytetem w zakresie ich rozwoju jest konieczność podniesienia jakości życia poprzez konsekwentną poprawę dostępności i standardów usług publicznych.</p> <p>Realizacja powyższego celu operacyjnego winna obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę dostępności i jakości opieki medycznej na terenach wiejskich; • zwiększanie dostępności i jakości usług edukacyjnych (w tym edukacji <u>przedszkolnej</u>); • wzrost dostępności do szerokopasmowego Internetu; • znaczącą poprawę dostępności do miejskich rynków pracy; • poprawę dostępności i jakości infrastruktury sportowo – rekreacyjnej (str. 40) 	www.e-swietokrzyskie.pl/strategia_województwa/index.php/polityka-rozwoju-województwa/dokumenty-strategiczne
4.	Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 Nowy wymiar aktywnej integracji	Projekt jest zgodny z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Projekt wpisuje się zwłaszcza w Priorytet I. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży Działanie I.2. Rozwój usług edukacyjnych i opiekuńczych dla dzieci (Rozwój wysokiej jakości edukacji przedszkolnej).	https://www.mips.gov.pl/bip/aktyprawne/programy/krajowy-program-przeciwdziałania-ubostwu-i-wykluczeniu-społecznemu-2020-nowy-wymiar-aktywnej-integracji/

5.	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	<p>Projekt wpisuje się w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Priorytet inwestycyjny 10a. Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej • Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej • Cel działania: poprawiona dostępność infrastruktury szkolnictwa zawodowego oraz szkół <p>Jak czytamy na stronie 132 przedmiotowego dokumentu: „Wsparcie w ramach priorytetu inwestycyjnego skierowane będzie na inwestycje, służące kształceniu zawodowemu i uczeniu się przez całe życie z uwzględnieniem infrastruktury ośrodków i centrów egzaminacyjnych.</p> <p>Wsparcie w ramach priorytetu inwestycyjnego dotyczyć będzie budowy, rozbudowy i modernizacji jednostek dydaktycznych, zakupu niezbędnego wyposażenia na potrzeby działalności placówki oraz wsparcia infrastruktury szkolnictwa zawodowego i nauczania poza formalnego, z uwzględnieniem potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.</p> <p>W dziedzinie kształcenia zawodowego, wsparcie będzie bazować na modernizacji istniejącej infrastruktury i sprzętu, przeznaczonych na użytek szkolnictwa praktycznego, oraz dostosowaniu ich do rzeczywistych warunków pracy”. Niniejszy projekt dotyczy budowy nowego przedszkola i wpisuje się w cele niniejszego priorytetu inwestycyjnego.</p>	http://www.2014-2020.rpo-swietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/zapoznaj-sie-z-prawem-i-dokumentami/dokumenty-regionalne/item/152-regionalny-program-operacyjny-województwa-swietokrzyskiego-na-lata-2014-2020
----	--	--	---

6.	STRATEGIA BADAŃ I INNOWACYJNOŚCI (RIS3) Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014-2020+	<p>Projekt wpisuje się w specjalizację ZASOBOOSZCZĘDNE BUDOWNICTWO. Zasobooszczędne budownictwo wiąże się m.in. z ograniczeniem niekorzystnego wpływu na klimat i środowisko naturalne. Jego efektem jest oszczędność energii dzięki m.in. wykorzystaniu jej ze źródeł odnawialnych. Wskazana inteligentna specjalizacja odnosi się nie tylko do tworzenia nowych budynków, ale również do udoskonalenia istniejących obiektów. Ważnym aspektem zasobooszczędnego budownictwa jest unikanie materiałów mających niekorzystny wpływ na środowisko naturalne. Ograniczenie zanieczyszczeń wytwarzanych przez budynki również wpływa na rozwój w zakresie inteligentnej specjalizacji. Rozwój budownictwa powinien zostać oparty na innowacyjnych rozwiązaniach, które z jednej strony wpłyną na korzyści ekonomiczne, z drugiej przyczynią się do zmniejszenia szkodliwości na środowisko naturalne. Podstawowe cele zasobooszczędnego budownictwa to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie zużycia energii, – ograniczenie negatywnego wpływu budynków na ludzkie zdrowie, – redukcja emisji gazów cieplarnianych, – zmniejszenie zużycia wody, poprzez efektywne jej wykorzystanie, – ograniczenie do minimum tworzenia odpadów się. w procesie powstawania materiałów, – zmniejszenie stopnia degradacji środowiska. <p>Niniejszy projekt zakłada realizację inwestycji w z wykorzystaniem materiałów przyjaznym środowisku.</p>	http://www.2014-2020.rp-oswietokrzyskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/zapoznaj-sie-z-prawem-i-dokumentami/dokumenty-regionalne/item/210-regionalne-inteligentne-specjalizacje-województwa-swietokrzyskiego
----	---	--	---

Źródło: Opracowanie własne

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

- Komunikat Komisji Europa 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

- Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ✓ ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- ✓ dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- ✓ cyfryzację oświaty,
- ✓ ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- ✓ zwiększenie mobilności młodzieży.

2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL którym jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia oraz z celem szczegółowym nr 5.

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- ✓ wzrost zatrudnienia;
- ✓ wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- ✓ poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- ✓ poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- ✓ podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- ✓ Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców;
- ✓ Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu;
- ✓ Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie i od schematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- ✓ upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji;
- ✓ rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych;
- ✓ edukację poza formalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Plan jest zgodny z celem I.3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela. Cel szczegółowy I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. Rozwój kapitału społecznego stanowi jedno z kluczowych wyzwań Polski i służy zwiększeniu skali i trwałości zaangażowania oraz współpracy obywatelskiej m.in. przez zwiększenie udziału obywatela w sprawowaniu władzy i silniejsze zaangażowanie w formułowanie i wdrażanie polityki rozwoju kraju. Działania podjęte w tym obszarze należy traktować jako inwestycję o charakterze długofalowym, pamiętając jednocześnie, że państwo powinno jedynie tworzyć warunki dla tego procesu sprzyjając oddolnym inicjatywom obywatelskim.

2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

- ✓ Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
- ✓ Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- ✓ Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.
- ✓ Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
- ✓ Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
- ✓ Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i poza formalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015-2025 oraz program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016 – 2023.

Strategia Rozwoju Miasta Sandomierza na lata 2015-2025

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 wpisuje się w cel strategiczny nr I Stwarzanie godnych warunków życia i rozwoju dla mieszkańców miasta Sandomierza, cel operacyjny nr I.1.2. Rozwój oferty edukacyjnej:

- ✓ indywidualizacja nauczania w szkołach,
- ✓ rozwijanie zajęć dodatkowych dla uczniów,
- ✓ rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów / realizacja projektów systemowych,

- ✓ rozwijanie wyższego szkolnictwa zawodowego,
- ✓ rozwijanie oferty doskonalenia zawodowego dorosłych (edukacja przez całe życie).

Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016 - 2023

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 wpisuje się w Program Rewitalizacji Miasta Sandomierza na lata 2016 – 2023. W dokumencie wskazano działania w obszarze modernizacji / termomodernizacji budynków szkół oraz doposażenia bazy dydaktycznej placówek na terenie gminy, jak również działania dotyczące zwiększenia poziomu oferty edukacyjnej oraz dostępu do edukacji.

Cel szczegółowy 1: Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom wykluczenia społecznego na podobszarach rewitalizacji.
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji • Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza • Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w podobszarach rewitalizacji • Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
Cel szczegółowy 2: Budowa kapitału ludzkiego, czyli inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza • Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w podobszarach rewitalizacji • Rozwój kształcenia specjalnego • Modernizacja, rozbudowa i doposażenie placówek oświatowych w zakresie szkolnictwa zawodowego w Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu oraz Zespole Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu
Cel Szczegółowy nr 7: Poprawa dostępu do szeroko rozumianych usług publicznych oraz polepszenie ich jakości.
<p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza • Modernizacja i doposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na podobszarach rewitalizacji • Przełamywanie barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej
Cel Szczegółowy nr 8: Ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywności

wykorzystania zasobów.
Kierunki działań: <ul style="list-style-type: none">
Edukacja ekologiczna mieszkańców podobszarów rewitalizacji

Zadania oświatowe Gminy Sandomierz wynikają w szczególności z postanowień:

- ✓ ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.),
- ✓ ustawy z dnia 7 września 1991r.o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.),
- ✓ ustawy z dnia 26 stycznia 1982r.- Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 967 z późn. zm.) oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

W art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zapisano, że do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty m.in. w zakresie edukacji publicznej. Z kolei w przepisach ustawy o systemie oświaty ustawodawca wskazał, iż w szczególności do zadań gminy należy:

- ✓ zakładanie i prowadzenie przedszkoli w tym przedszkoli specjalnych, szkół podstawowych
- ✓ zabezpieczenie bazy lokalowej i sprawności technicznej obiektów oświatowych oraz środków rzeczowych i finansowych dla działalności,
- ✓ zabezpieczenia kadry pracowniczej, w tym administracyjno-obsługowej.

W ustawie Karta Nauczyciela, wśród zadań gminy wymieniono m.in. następujące zadania:

- ✓ stanowienie o wysokości niektórych składników wynagrodzenia nauczycieli,
- ✓ wspieranie nauczycieli w procesie dydaktyczno-wychowawczym.

Ponadto zadania oświatowe miasta związane są z obowiązkiem:

- ✓ inspirowania i realizacji zadań dla wsparcia procesu dydaktycznego i szkolnych programów wychowawczych,
- ✓ kontrolowania spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- ✓ realizacji zadań wspierających uczniów w nauce.

W roku szkolnym 2017/2018 Gmina Sandomierz była organem prowadzącym dla następujących placówek oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych:

- ✓ 5 przedszkoli, w tym z oddziałem integracyjnym (Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1 i Przedszkole Nr 6),
- ✓ 4 szkół podstawowych, w tym z oddziałami integracyjnymi w SP 1, SP 3.
- ✓ 2 gimnazjów w tym z oddziałami sportowymi w Gimnazjum Nr 1 i integracyjnym w Gimnazjum Nr 2).

W roku szkolnym 2017/2018 zgodnie z zapisami ustawowymi w szkołach podstawowych i gimnazjach realizowany był obowiązek szkolny, który rozpoczynał się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat i trwa do ukończenia gimnazjum, nie dłużej niż do ukończenia 18 roku życia. Obowiązek ten spełniany jest poprzez uczęszczanie dzieci i młodzieży do publicznych lub niepublicznych szkół.

3. Ogólna charakterystyka gminy

Miasto Sandomierz leży nad Wisłą, w pobliżu ujścia do niej Sanu i znajduje się w rejonie o zróżnicowanych warunkach przyrodniczo – krajobrazowych, u styku trzech różniących się krain: Wyżyny Sandomierskiej, Wyżyny Lubelskiej i Kotliny Sandomierskiej. Sandomierz stanowi gminę miejską i graniczy z gminami: Dwikozy, Wilczyce, Obrazów, Samborzec oraz Tarnobrzegiem.

Od 1999 r. Sandomierz jest stolicą powiatu sandomierskiego zajmującego 8 miejsce pod względem powierzchni (67 589 ha) wśród 14 powiatów województwa świętokrzyskiego. Powiat sandomierski leży we wschodniej części województwa świętokrzyskiego i graniczy z sześcioma powiatami położonymi w trzech województwach: z powiatem staszowskim i opatowskim w województwie świętokrzyskim, z powiatem stalowowolskim, powiatem tarnobrzeckim i miastem Tarnobrzeg – w województwie podkarpackim oraz z powiatem kraśnickim w województwie lubelskim.

W skład powiatu sandomierskiego oprócz gminy Sandomierz wchodzi:

- ✓ Miasto i Gmina Koprzywnica,
- ✓ Miasto i Gmina Zawichost,
- ✓ Gmina Samborzec,
- ✓ Gmina Dwikozy,
- ✓ Gmina Wilczyce,
- ✓ Gmina Obrazów,
- ✓ Gmina Klimontów,
- ✓ Gmina Łoniów.

Sandomierz jest stolicą powiatu sandomierskiego. Na jego terenie znajdują się siedziby władz samorządowych oraz powiatowych, pełniących ważne funkcje związane z obsługą administracyjną zarówno mieszkańców miasta, jak i całego powiatu. Jest także ośrodkiem, w którym ulokowano instytucje ważne dla rozwoju społeczno-gospodarczego i kulturalnego.

Lokalizacja gminy na tle województwa oraz powiatu przedstawia mapa poniżej.

Mapa: Położenie gminy Sandomierz na tle województwa świętokrzyskiego oraz powiatu sandomierskiego
(źródło: <https://wczasypolskie.pl/powiaty-w-polsce-zadania-mapa-powiatow?showall=1>)

Powierzchnia miasta to 2 869 ha (blisko 29 km²), co stanowi 4,2% powierzchni powiatu (676 km²). Według danych GUS miasto zamieszkuje 23 863 osób, przeciętnie około 832 osób na km². Jednym z głównych negatywnych zjawisk społecznych obserwowanych na terenie Sandomierza, jest stale zmniejszająca się liczba mieszkańców oraz zmiana zachodząca w strukturze ludności. Liczba mieszkańców Sandomierza w ciągu okresu 5 lat 2013 - 2017 zmalała o 689 osób, tj. 2,81% ogółu mieszkańców względem stanu z 2013 r. Tendencja spadkowa ma charakter stały. W zakresie zmiany struktury wiekowej ludności, obserwuje się stały trend wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (60 i więcej lat w przypadku kobiet oraz 65 i więcej lat w przypadku mężczyzn), który w okresie 5 lat wyniósł 552 osób z poziomu 5189 osób do 5741 osób, przez co odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z poziomu 21,13% ogółu mieszkańców do 24,05%. Znamienny jest także duży ubytek ludności w wieku produkcyjnym. Liczba ludności w tym przedziale wiekowym zmniejszyła się w ciągu 5 lat aż o 912 osób, przez co ich liczba w ogólnej strukturze mieszkańców miasta zmalała z poziomu 62,67% do 60,65%. Maleje również liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, która zmniejszyła się o 329 osób w stosunku do roku 2013., jednak zmiana ta nie jest tak znacząca jak w grupie poprodukcyjnej. Oznacza to starzenie się struktury demograficznej miasta i pojawienie się problemu zastępowalności pokoleń.

Instytucje kultury na terenie Gminy

Mieszkańcy oraz turyści odwiedzający Sandomierz mogą korzystać z bogatej oferty imprez kulturalnych, które w głównej mierze realizuje Sandomierskie Centrum Kultury.

Sandomierskie Centrum Kultury wraz z Urzędem Miejskim w Sandomierzu organizują miejskie wydarzenia kulturalne oraz opracowują różnorodne formy pracy przy współudziale przedszkoli, szkół, organizacji społecznych, stowarzyszeń oraz instytucji artystycznych. W ramach SCK działają m.in.: Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Sandomierska”, „Sandomierskie Studio Piosenki”, Grupa taneczna „PARADOX” oraz Zespół taneczny „SKILZ”. Ponadto przy samorządowej instytucji kultury działa również tzw. „Garaż muzyczny”, gdzie sandomierskie zespoły rockowe mogą rozwijać i doskonalić swoje umiejętności.

W strukturze Sandomierskiego Centrum Kultury wyodrębniono Ośrodek Promocji Aktywności Kulturalnej. OPAK jest placówką powołaną do tworzenia i upowszechniania kultury poprzez umożliwianie mieszkańcom Sandomierza uczestniczenia w życiu kulturalnym, artystycznym i edukacyjnym. Ośrodek prowadzi pełną gamę zajęć zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dla dorosłych. Wśród nich znajdują się zajęcia taneczne, muzyczno-wokalne, teatralne, plastyczne, hobbystyczne, rekreacyjne a także specjalna oferta dla seniorów.

Przy Sandomierskim Centrum Kultury działa także kino „Starówka”. Poza filmami typowo komercyjnymi można zobaczyć wartościowe projekcje artystyczne oraz ekranowe adaptacje lektur szkolnych. Osoby, czerpiące przyjemności z oglądania ambitnego, niekomercyjnego kina, jak i pragnący rozwijać swoją wiedzę o filmie mogą wstąpić do Dyskusyjnego Klubu Filmowego „Krutka”. W sali kinowej odbywają się nie tylko seanse filmowe, ale również kameralne koncerty i mini recitale.

Ważną formacją muzyczną, której występy ubogacają liczne imprezy miejskie jest Sandomierska Orkiestra Dęta. Grupa działająca przy Sandomierskim Centrum Kultury, powstała w lutym 2005 r. Zespół tworzą młodzi muzycy z sandomierskich szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich, których połączyła wspólna pasja.

Niewątpliwie należy wspomnieć, iż w wielu wydarzeniach kulturalnych, turystycznych i promocyjnych Sandomierz jest wspierany przez Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, która na terenie miasta funkcjonuje od 1994 roku. Zmiana warty honorowej na płycie Rynku Starego Miasta, pokazy szermierskie, łucznicze i kawaleryjskie dostarczają turystom oraz mieszkańcom wielu wspaniałych i niezapomnianych wrażeń, które wiążą się z bardzo ciekawą historią miasta.

Mieszkańcy Sandomierza oraz turyści mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej, które zapewniają następujące instytucje:

Centra Kultury

- ✓ Sandomierskie Centrum Kultury,

- ✓ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- ✓ Fabryka Ruchu,
- ✓ Centrum Edukacji Artystycznej GAMA.

Muzea, galerie, kina

- ✓ Muzeum Okręgowe,
- ✓ Muzeum Diecezjalne Sztuki Sakralnej,
- ✓ Muzeum Historii Ruchu Ludowego,
- ✓ Miejska Biblioteka Publiczna,
- ✓ Filia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Kielcach,
- ✓ Biuro Wystaw Artystycznych,
- ✓ Kino Starówka,
- ✓ Chorągiew Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej,
- ✓ Galerie autorskie,
- ✓ Dom Pracy Twórczej „Alicja”,
- ✓ Świetlica „Dworek”.

Obiekty sportowe

- ✓ Boiska Sportowe Orlik,
- ✓ Miejski Stadion Sportowy,
- ✓ Pływalnia Kryta „Błękitna Fala”,
- ✓ Hala Widowiskowo- Sportowa.

Czynniki i zjawiska kryzysowe na terenie gminy

Diagnoza jest podstawowym narzędziem służącym do zdefiniowania negatywnych zjawisk występujących na badanym obszarze. W szczególności obejmuje ona informacje o obszarach gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk:

- ✓ społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,
- ✓ gospodarczych w tym niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
- ✓ środowiskowych, np. przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- ✓ przestrzenno-funkcjonalnych, dotyczących niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających

się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych oraz

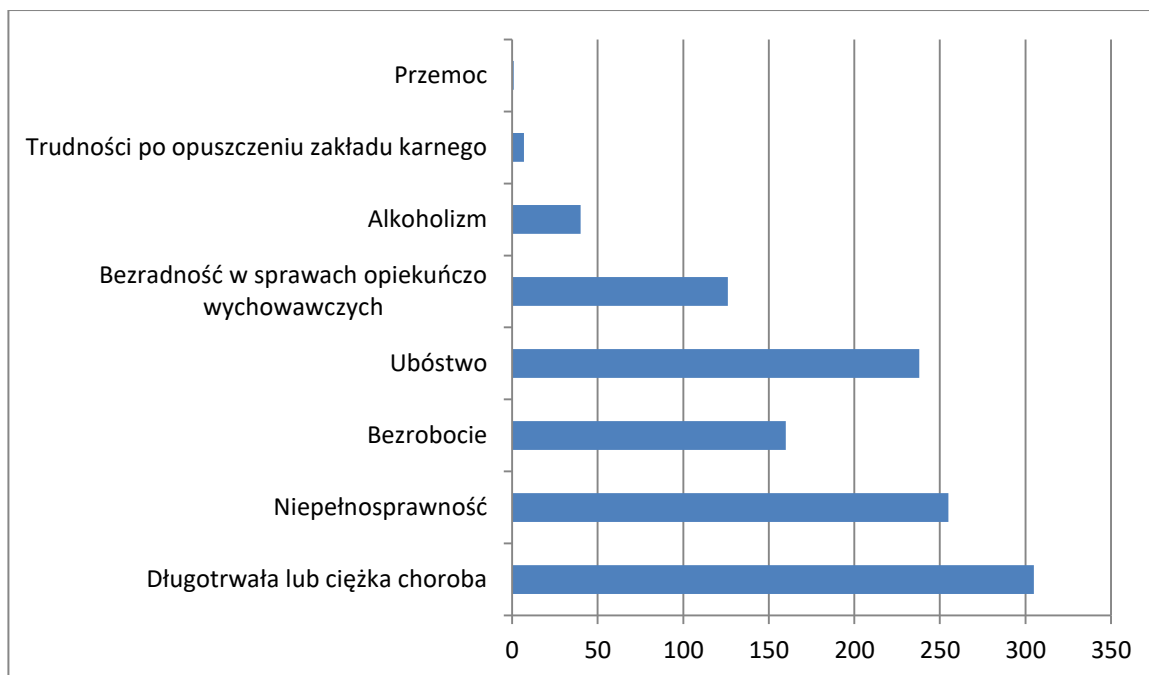
- ✓ technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Analiza ww. zjawisk przedstawiona w diagnozie identyfikuje obszary problemowe występujące na określonym terytorium. W celu zebrania obiektywnych i weryfikowalnych mierników niezbędnych do opracowania diagnozy skorzystano z pomocy podmiotów i instytucji, które zajmują się gromadzeniem i przetwarzaniem tych danych. Opracowanie tego dokumentu jest niezbędne do przygotowania gminnego kompleksowego planu rozwoju przedszkoli i szkół.

Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc ta ma formę świadczeń pieniężnych (zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały, zasiłek celowy specjalny); pomocy rzeczowej i finansowej. Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy również pomoc o charakterze niepieniężnym, do której zaliczyć można pracę socjalną, opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, sprawienie pogrzebu, zapewnienie schronienia, odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej, dożywianie dzieci, gorący posiłek. Ponadto realizuje zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej, udzielając pomocy w formie świadczeń rodzinnych (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, jednorazowy zasiłek z tytułu urodzenia dziecka, świadczenia pielęgnacyjne), a także przyznaje świadczenia alimentacyjne i podejmuje działania wobec dłużników alimentacyjnych.

Rodzaj dysfunkcji	2018
Przemoc	1
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	7
Alkoholizm	40
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	126
Ubóstwo	238
Bezrobocie	160
Niepelnosprawność	255
Długotrwała lub ciężka choroba	305

**Wykres: liczba rodzin korzystających z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Sandomierzu w roku 2018**

Źródło: OPS w Sandomierzu

Bezpośrednie wsparcie socjalne udzielane jest najczęściej rodzinom wielodzietnym, osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, dotkniętym bezrobociem, niepełnosprawnością czy długotrwałą chorobą, a także ubóstwem. W mniejszym stopniu została przyznawana pomoc z powodu alkoholizmu.

Powiat sandomierski, w którym średni wskaźnik deprivacji lokalnej (iloraz liczby osób w rodzinach otrzymujących świadczenia z pomocy społecznej przypadającej na każde 1 000 mieszkańców) wynosi 139,18 to powiat o najwyższej wartości średniego wskaźnika deprivacji lokalnej w skali województwa. W gminie Sandomierz wynosi on 48,17 i jest blisko trzykrotnie niższy niż średnia powiatu. (Źródło- Indeks zagrożenia ubóstwem woj. świętokrzyskiego -2016r.)

4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

Centrum Usług Wspólnych obejmuje swoją działalnością obsługę finansowo-księgową i administracyjną: szkół, przedszkoli i żłobków, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sandomierz oraz finansowo – księgową i administracyjną tj. kadry, płace, obsługa informatyczna i prawna oraz z zakresu zamówień publicznych, BHP i p. poz. Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, Świetlicy Środowiskowej, Placówki Wsparcia Dziennego „Przystanek Błonie”, „Środowiskowego Domu Samopomocy” oraz zakładu budżetowego Gminy Sandomierz pod nazwą "Targowiska

Miejskie samorządowy zakład budżetowy". Centrum Usług Wspólnych nie przejmuje kompetencji i obowiązków pracodawcy wynikających z art. 3 i art. 94 ustawy Kodeksu Pracy.

Zakres obsługi gminnych instytucji kultury określony zostanie na podstawie stosownych porozumień zawartych pomiędzy jednostkami obsługiwanymi, a Centrum. Centrum Usług Wspólnych prowadzi pełną dokumentację i dokonuje wszelkich czynności związanych z prawidłowym funkcjonowaniem oświaty i wychowania w placówkach oświatowo – wychowawczych prowadzonych przez Gminę Sandomierz.

Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu obejmuje swoją działalnością następujące jednostki:

- ✓ Szkołę Podstawową Nr 1 przy ul. Okrzei 6
- ✓ Szkołę Podstawową Nr 2 przy ul. Mickiewicza 9
- ✓ Szkołę Podstawową Nr 3 przy ul. Flisaków 30
- ✓ Szkołę Podstawową Nr 4 przy ul. Mickiewicza 39
- ✓ Przedszkole Samorządowe Nr 1 przy ul. Okrzei 8
- ✓ Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1 przy ul. Parkowej 4
- ✓ Przedszkole Samorządowe Nr 3 przy ul. Słowackiego 9
- ✓ Przedszkole Samorządowe Nr 5 przy ul. Portowej 28
- ✓ Przedszkole Samorządowe Nr 6 przy ul. T. Króla 3
- ✓ Przedszkole Samorządowe Nr 7 przy ul. Armii Krajowej 5
- ✓ Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym Nr 5 przy ulicy Portowej 28
- ✓ Świetlica Środowiskowa przy ul. Juliusza Słowackiego 15
- ✓ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji przy ul. Kośeły 3a
- ✓ Targowiska Miejskie - samorządowy zakład budżetowy przy ul. Przemysłowej 2
- ✓ Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Katedralna 5
- ✓ Placówka Wsparcia Dziennego pod nazwą „Przystanek Błonie” przy ul. Błonie 55.

4.1 Szkoły i przedszkola na terenie Gminy Sandomierz

Tabela: Dane teleadresowe placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Sandomierz

L.p.	Placówka	Adres siedziby i mail	Organ prowadzący
1.	Przedszkole Samorządowe Nr 1	ul. Okrzei 8 27-600 Sandomierz przed1sand@op.pl	Gmina Sandomierz
2.	Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1	ul. Parkowa 4 27-600 Sandomierz	Gmina Sandomierz

		przed2@um.sandomierz.pl	
3.	Przedszkole Samorządowe Nr 3	ul. Słowackiego 9 27-600 Sandomierz przed3@gmail.com	Gmina Sandomierz
4.	Przedszkole Samorządowe Nr 5	ul. Portowa 28 27-600 Sandomierz przed5@um.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz
5.	Przedszkole Samorządowe Nr 6	ul. T. Króla 3 27-600 Sandomierz, przed6@um.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz
6.	Przedszkole Samorządowe Nr 7	ul. Armii Krajowej 5 27-600 Sandomierz przed7@um.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz
7.	Szkoła Podstawowa Nr 1	ul. Okrzei 6 27-600 Sandomierz sp1@sp1.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz
8.	Szkoła Podstawowa Nr 2	ul. Mickiewicza 9, 27-600 Sandomierz dyrektor@sp2.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz
9.	Szkoła Podstawowa Nr 3	ul. Flisaków 30 27-600 Sandomierz spnr3sandomierz@poczta.onet.pl	Gmina Sandomierz
10.	Szkoła Podstawowa Nr 4	ul. Mickiewicza 39 27-600 Sandomierz sp4@sp4.sandomierz.pl	Gmina Sandomierz

Zgodnie z uchwałą Nr XXXIX/472/2017 Rady Miasta Sandomierza z dnia 30.03.2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego na podstawie § 2 pkt 2, Gimnazjum nr 1 i Gimnazjum nr 2 w Sandomierzu z dniem 1 września 2017 zostały włączone odpowiednio do Szkoły Podstawowej nr 4 i do Szkoły Podstawowej nr 3. Wobec powyższego Gimnazja nr 1 i 2 zakończyły swoją działalność z dniem 31 sierpnia 2017 r.

Na terenie Gminy Sandomierz funkcjonują również **przedszkola i szkoły, dla których organem prowadzącym jest inny podmiot niż Gmina Sandomierz**. Są to:

- ✓ Niepubliczne Przedszkole Językowe „Jaś i Małgosia”,
- ✓ Niepubliczne Przedszkole „Dolina Smerfów”,
- ✓ Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywczy”,
- ✓ Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń”,
- ✓ Niepubliczne Przedszkole „Akademia Małych Odkrywców”,
- ✓ Katolicka Szkoła Podstawowa im. Św. Jadwigi Królowej,
- ✓ I Liceum Ogólnokształcące Collegium Gostomianum w Sandomierzu,
- ✓ II Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Sandomierzu,
- ✓ Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Jadwigi Królowej,
- ✓ Ponadgimnazjalny Zespół Szkół Ekonomicznych w Sandomierzu,
- ✓ Zespół Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Sandomierzu,
- ✓ Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Sandomierzu,
- ✓ Policealne Studium Rachunkowości,
- ✓ Niepubliczne Medyczne Studium Zawodowe Techniki Farmaceutycznej,
- ✓ Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych,
- ✓ Prywatna Szkoła Policealna dla Dorosłych,
- ✓ Prywatna Szkoła Policealna dla Młodzieży,
- ✓ Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Sandomierzu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- ✓ Niepubliczna Szkoła Policealna dla Dorosłych w Sandomierzu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- ✓ Ośrodek Rehabilitacyjno– Edukacyjny „Radość Życia” dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej,
- ✓ Szkoła Podstawowa Specjalna dla Dzieci i Młodzieży z Upośledzeniem Umysłowym w Stopniu Umiarkowanym i Znacznym,
- ✓ Szkoła Podstawowa Specjalna dla Uczniów z Autyzmem z oddziałami gimnazjalnymi,
- ✓ Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy.

Powyższe dane uzyskane są ze stron internetowych: <http://www.powiat.sandomierz.pl/szkoly-niepubliczne.html> oraz <http://www.powiat.sandomierz.pl/szkoly-publiczne-prowadzone-przez-powiat.html> .

Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3

Na terenie Gminy Sandomierz funkcjonuje jeden publiczny żłobek, który prowadzony jest przez miasto, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 roku o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (tj. Dz. U. z 2018r., poz. 603 z późn. zm.) w formie gminnej jednostki budżetowej. Żłobek znajduje się w budynku Przedszkola Samorządowego Nr 5 przy ul. Portowej 28 i dysponuje

aktualnie 25 miejscami opieki. Żłobek świadczy usługi zgodnie z art. 10 ww. ustawy, czyli zapewnia warunki bytowe dzieciom zbliżone do warunków domowych, gwarantuje właściwą opiekę pielęgnacyjną i edukacyjną oraz prowadzi zajęcia opiekuńczo - wychowawcze i edukacyjne uwzględniające rozwój psychomotoryczny dzieci.

Gmina Sandomierz w 2017 roku otrzymała na funkcjonowanie żłobka dofinansowanie w ramach resortowego programu opieki na dziećmi w wieku do lat 3 – „Maluch plus” 2017. Kwota dofinansowania wyniosła 33 468,00 zł i stanowi 23,51% ogólnych kosztów utrzymania żłobka tj. 142 367,02 zł W związku z tym środki własne gminy wynoszą 108 899,02 zł, co stanowi 76,49 % kosztów utrzymania żłobka. Wysokość dofinansowania z programu „Maluch plus” 2017 w przeliczeniu na 1 dziecko wynosi 139,45 zł miesięcznie. Z kolei w 2018 roku Gmina Sandomierz z programu Maluch + Moduł 2 edycja 2018 otrzymała dofinansowanie w kwocie 36 000,00 zł, co stanowiło 19,68% ogólnych kosztów żłobka wynoszących w 2018 roku 182 961,14 zł. Wkład własny gminy wyniósł więc 146 961,14 zł, co stanowiło 80,32% ogólnych kosztów.

Tabela: Liczba dzieci przebywających w przedszkolach oraz punktach przedszkolnych zlokalizowanych na terenie Gminy Sandomierz

L.p.	Wyszczególnienie (nazwa i adres placówki)	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
1.	Przedszkole Samorządowe Nr 1, ul. Okrzei 8, 27-600 Sandomierz	116	118	119	111	113
2.	Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1 ul. Parkowa 4, 27-600 Sandomierz (do 31.08.2016r. Filia)	42	43	42	39	38
3.	Przedszkole Samorządowe Nr 3, ul. Słowackiego 9, 27-600 Sandomierz	122	120	122	112	111
4.	Przedszkole Samorządowe Nr 5, ul. Portowa 28, 27-600 Sandomierz	122	100	120	120	117
5.	Przedszkole Samorządowe Nr 6, ul. T. Króla 3, 27-600 Sandomierz	114	106	118	122	118
6.	Przedszkole Samorządowe Nr 7, ul. Armii Krajowej 5, 27-600 Sandomierz	116	118	120	114	113
7.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej Nr 2	19	-	-	-	-
8.	Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej Nr 4	22	-	-	-	-
Łącznie		671	605	641	618	610

Źródło: dane pozyskane z Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu na podstawie raportów SIO wg. stanu na dzień 30 września 2018 roku.

4. 2 Uczniowie

Tabela: Liczba dzieci uczęszczających do szkół podstawowych oraz gimnazjów na terenie Gminy Sandomierz w latach 2014-2018

L.p.	Wyszczególnienie (nazwa i adres placówki)	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Okrzei 6 27-600 Sandomierz	395	422	375	423	475
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Mickiewicza 9 27-600 Sandomierz	194	173	146	175	192
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3 ul. Flisaków 30 27-600 Sandomierz	174	205	186	214	279
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Mickiewicza 39 27-600 Sandomierz	569	565	506	587	663
5.	Gimnazjum Nr 1 ul. Cieśli 2 27-600 Sandomierz (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy Szkole Podstawowej Nr 4)	422	429	435	301	167
6.	Gimnazjum Nr 2 ul. Flisaków 30 27-600 Sandomierz (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy Szkole Podstawowej Nr 3)	221	195	209	132	73
Łącznie		1 975	1 989	1 857	1 832	1 849

Źródło: dane pozyskane z Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu na podstawie raportów SIO wg. stanu na dzień 30 września 2018 roku.

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu Gminy Sandomierz. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy są wspierani m.in. poprzez pomoc psychologiczno - pedagogiczną polegającą m.in. na:

- ✓ diagnozowaniu środowiska ucznia,
- ✓ rozpoznawaniu potencjalnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwieniu ich zaspokojenia,
- ✓ rozpoznawaniu trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych.

Uczniowie zdolni z terenu gminy są wspierani na każdym etapie kształcenia m.in. poprzez:

- ✓ dostosowanie metody i formy pracy do potrzeb, predyspozycji i uzdolnień,
- ✓ motywację do udziału w olimpiadach, kursach, turniejach, warsztatach, obozach naukowych, projektach i programach przeznaczonych dla uczniów zdolnych, w tym stypendialnych i grantowych,
- ✓ wskazywanie kierunków rozwoju, współpracę z innymi podmiotami i osobami, m.in. z rodzicami i instytucjami wg. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591).

Dożywianie uczniów

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania" nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Ceny obiadów ustalane są przez dyrektorów szkół w porozumieniu z organem prowadzącym.

Tabela: Liczba uczniów dożywianych z terenu gminy Sandomierz w roku szkolnym 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2014/2015	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2015/2016	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2016/2017	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w r. szk. 2017/2018
Szkoła Podstawowa Nr 1	197	184	196	253
Szkoła Podstawowa Nr 2	110	96	68	112
Szkoła Podstawowa	106	94	166	172

Nr 3				
Szkoła Podstawowa Nr 4	285	278	239	343
Gimnazjum Nr 1 (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy Szkole Podstawowej Nr 4)	169	164	157	-
Gimnazjum Nr 2 (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy Szkole Podstawowej Nr 3)	87	81	73	-
RAZEM	954	897	899	880

Stypendia

Uczniom pochodzącym z rodzin mających trudną sytuację materialną wypłacane są stypendia socjalne. W przypadku zdarzeń losowych dotyczących takie rodziny uczniowie otrzymują zasiłki losowe. Stypendium szkolne i zasiłek szkolny przyznawany jest na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 ze zm.) oraz Uchwały nr XI/87/2007 Rady Miasta Sandomierza z dnia 4 lipca 2007 roku w sprawie ustalenia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Sandomierza. Z niniejszej pomocy korzystali uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów.

Tabela: Liczba wypłacanych stypendiów szkolnych i zasiłków losowych w latach szkolnych 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019

Szkoła do której uczęszcza uczeń	Stypendia szkolne						
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019
Szkoły Podstawowe	68	46	46	60	29	31	45
Gimnazja (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy szkołach podstawowych)	36	29	29	27	17	6	6
RAZEM	87	62	75	87	46	37	51
Szkoła do której uczęszcza	Zasiłki losowe						
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019

uczeń							
Szkoły Podstawowe	0	0	0	1	0	0	0
Gimnazja (od 1 września 2017 roku oddziały gimnazjalne przy szkołach podstawowych)	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	0	0	0	1	0	0	0

Dowożenie do miejsca nauki

Sieć publicznych szkół i ich obwody ustala Rada Miasta Sandomierza w drodze uchwały. Aktualnie w tej materii obowiązuje uchwała XXXIX/472/2017 Rady Miasta Sandomierza z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie dostosowania sieci szkół do nowego ustroju szkolnego. Sieć ta została zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego z uwzględnieniem zasady, iż droga z domu do szkoły nie może przekraczać:

- ✓ 3 km – w przypadku uczniów klas I – IV szkół podstawowych;
- ✓ 4 km – w przypadku uczniów klas V – VIII szkół podstawowych (przed 1 września 2017 roku w przypadku uczniów klas V-VI szkół podstawowych i gimnazjów).

Jeżeli te odległości zostają przekroczone, gmina obowiązana jest zapewnić bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka z domu do szkoły lub zwrot kosztów transportu środkami komunikacji publicznej. W roku szkolnym 2016/2017 dowozem objętych było 9 uczniów niepełnosprawnych dojeżdżających do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczego w Tarnobrzegu oraz Zespołu Szkół Specjalnych w Tarnobrzegu. Dowóz tych dzieci w okresie od 1 września 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku odbywał się na podstawie umowy Nr ZEAS.4464.42.2015.SRU z dnia 18 grudnia 2015 roku zawarta z firmą MIKROBUS Przewóz osób Piotr Czech. Koszt ryczałtowy dowozu wynosił 6.048,00 zł brutto miesięcznie niezależnie od liczby dzieci. Z kolei w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 sierpnia 2017 roku obowiązywała umowa Nr 112/SCO/2016 z dnia 18 grudnia 2016 roku zawarta z firmą Przewóz osób Grzegorz Polit, gdzie koszt ryczałtowy dowozu wynosił 5.960,00 zł brutto miesięcznie niezależnie od liczby dzieci. Wszystkie dzieci, którym gmina zapewnia dowóz posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i skierowanie do realizacji obowiązku szkolnego w wymienionych placówkach.

Gmina zwracała koszty przejazdu środkami komunikacji miejskiej dla jednego ucznia zamieszkałego na terenie Gminy Sandomierz do klasy integracyjnej w Gimnazjum Nr 2, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Sandomierzu.

W roku szkolnym 2017/2018 dowozem objętych było 9 uczniów niepełnosprawnych dojeżdżających do Ośrodka Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczego w Tarnobrzegu oraz Zespołu Szkół Specjalnych w Tarnobrzegu. Dowóz tych dzieci w okresie od 1 września 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku odbywał się na podstawie umowy Nr CUW.112.SCO/2016 z dnia 1 grudnia 2016 roku zawartej z firmą Przewóz osób Grzegorz Polit. Koszt ryczałtowy dowozu wynosił 5960,00 zł brutto miesięcznie niezależnie od liczby dzieci. Wszystkie dzieci, którym gmina zapewnia dowóz posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i skierowanie do realizacji obowiązku szkolnego w wymienionych placówkach.

Gmina zwracała koszty przejazdu środkami komunikacji miejskiej dla jednego ucznia zamieszkałego na terenie Gminy Sandomierz do klasy integracyjnej w oddziałach gimnazjalnych Szkoły Podstawowej Nr 3, na podstawie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydanego przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Sandomierzu. W dniu 24 października 2017 roku podpisane zostało porozumienie z Gminą Lipnik, na mocy którego Gmina Lipnik partycypowała w kosztach dowozu do Tarnobrzega ucznia niepełnosprawnego zamieszkującego na terenie tej gminy, dowożonego transportem zorganizowanym przez Gminę Sandomierz. Co miesiąc wystawiane były noty obciążeniowych dla Gminy Lipnik na kwotę 993,33 zł. Od dnia 1 stycznia 2018 roku przewozem dzieci niepełnosprawnych zajmuje się firma „Bus – Przewóz osób” Bogdan Stępień na mocy umowy nr CUW.272.2/234/2017 z dnia 21 grudnia 2017 roku. Koszt ryczałtowy usługi wynosi 5400,00 zł brutto miesięcznie. Ponadto gmina w roku szkolnym 2017/2018 pokrywała koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego do Oddziału Przedszkola Samorządowego Nr 1 i Szkoły Podstawowej Nr 1 na podstawie umów zawartych z rodzicami w sprawie określenia zasad zwrotu kosztów przejazdu niepełnosprawnego ucznia oraz jego opiekuna samochodem prywatnym do jednej z wymienionych placówek (4 umowy) i środkami komunikacji publicznej (2 umowy).

Aktualnie obowiązuje umowa Nr CUW.272.2/176/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku zawarta między Gminą Sandomierz a firmą Przewóz Osób Mikrobusem Piotr Czech. Koszt ryczałtowy usługi wynosi 4.536,00 zł brutto miesięcznie. Ponadto Gmina Sandomierz za kwotę 1.110,81 zł na podstawie Porozumienia Nr 3/GG/2018 z dnia 27 grudnia 2018 roku zawartego między Gminą Sandomierz a Powiatem Tarnobrzeskim zwraca koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Grębowie.

4.3 Kadra oświatowa

Tabela: kwalifikacje kadry zatrudnionej w przedszkolach (Raport SIO - stan na 30 września 2018 roku)

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. Doktora, magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikujące	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Przedszkole Samorządowe Nr 1, ul. Okrzei 8, 27-600 Sandomierz	14	0	0	0	0	3	1	10
Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1 ul. Parkowa 4, 27-600 Sandomierz (do 31.08.2016r. Filia)	9	0	0	0	1	0	3	5
Przedszkole Samorządowe Nr 3, ul. Słowackiego 9, 27-600 Sandomierz	12	0	0	0	1	0	1	10
Przedszkole Samorządowe Nr 5, ul. Portowa 28, 27-600 Sandomierz	12	0	0	0	1	2	1	8
Przedszkole Samorządowe Nr 6, ul. T. Króla 3, 27-600 Sandomierz	15	0	0	0	2	2	2	9
Przedszkole Samorządowe Nr 7, ul. Armii Krajowej 5, 27-600 Sandomierz	10	1	0	0	1	0	1	9
Razem	72	1	0	0	6	7	9	51

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu

Tabela: kwalifikacje kadry zatrudnionej w szkołach (Raport SIO - stan na 30 września 2018 roku)

Placówka	Kwalifikacje nauczycieli				Stopień awansu zawodowego			
	Stopień nauk. doktora magistra z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł licencjata z przygotowaniem pedagogicznym	Dyplom ukończ. kol. nauczycielskiego, kol. jęz.	Pozostałe kwalifikujące	Stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
Szkoła Podstawowa Nr 1 ul. Okrzei 6 27-600 Sandomierz	57	0	0	0	2	6	4	45
Szkoła Podstawowa Nr 2 ul. Mickiewicza 9 27-600 Sandomierz	27	0	0	0	0	1	2	24
Szkoła Podstawowa Nr 3 ul. Flisaków 30 27-600 Sandomierz	47	0	0	0	1	1	3	42
Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Mickiewicza 39 27-600 Sandomierz	93	2	0	0	4	5	10	76
Razem	224	2	0	0	7	13	19	187

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu

Nauczyciele z terenu Gminy Sandomierz ciągle podnoszą swoje umiejętności i kwalifikacje, jednak nadal istnieje duża potrzeba wsparcia ich w tym zakresie. Potrzeba jest podnoszenia przez nauczycieli kwalifikacji dających uprawnienia do pracy z dziećmi autystycznymi i Zespołem Aspergera w związku ze zwiększającą się corocznie liczbą dzieci z tymi zaburzeniami. Należy również przeszkolić nauczycieli pod kątem wykorzystania w systemie edukacji technologii informacyjno-komunikacyjnej. Należy również podnieść kompetencje w zakresie posługiwania się językami obcymi. Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania co roku zgodnie z wymogami prawa i potrzebami, przeznaczane są środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

4.4 Baza lokalowa

Charakterystyka bazy poszczególnych przedszkoli i szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół oraz przedszkoli na terenie gminy należy określić jako zadowalający. Nie oznacza to jednak, że w najbliższych latach baza ta nie będzie rozbudowywana i doposażona. Aby uczniowie szkół oraz przedszkoli z terenu gminy mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej.

Gmina Sandomierz w ramach możliwości finansowych i przy wsparciu środków zewnętrznych pochodzących z programów ministerialnych, rządowych oraz unijnych będzie dążyć do dostosowania i wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych na pracownię tematyczne (np. fizyczna, chemiczna itp.) oraz potrzeb szkół w zakresie zwiększenia wykorzystania technologii informacyjno – komunikacyjnych w procesie dydaktycznym.

Ponadto Gmina Sandomierza planuje w przyszłości realizację zadań – termomodernizację obiektów placówek oświatowych w zakresie wymiany oświetlenia na energooszczędne oraz centralnego ogrzewania.

Poniższe tabele przedstawiają najważniejsze dane dotyczące nieruchomości: adres, powierzchnię użytkową budynków, a także liczbę sal, oddziałów i dzieci w poszczególnych placówkach przedszkolnych i szkolnych.

Tabela: Stan organizacyjny przedszkoli samorządowych

Lp.	Placówka/adres	Powierzchnia użytkowa w m ² i kubatura w m ³	Liczba sal dydaktycznych	Liczba oddziałów	Statutowa liczba miejsc	Liczba dzieci w roku szkolnym 2017/2018
1.	Przedszkole nr 1, ul. Okrzei 6	917,76 m ² 3774,10 m ³	5	5	112	112

2.	Oddział Przedszkola nr 1, ul. Parkowa 4	145,20 m ² 798,40 m ³	3	2	40	39
3.	Przedszkole nr 3, ul. Słowackiego 9	793,7m ² 2381,1m ³	5	5	125	111
4.	Przedszkole nr 5, ul. Portowa 28	1472,39 m ² 7123,26m ³	5	5	120	120
5.	Przedszkole nr 6, ul. Por T. Króla 3	841 m ² 3085 m ³	5	5	125	121
6.	Przedszkole nr 7, ul. Armii Krajowej 5	912,76 m ² 3774,13m ³	5	5	120	117
RAZEM			28	27	642	620

Źródło: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH W GMINIE SANDOMIERZ W ROKU SZKOLNYM 2017/2018 z dnia 29 października 2018 roku

Tabela: Stan organizacyjny szkół podstawowych

Lp.	Placówka/adres	Powierzchnia użytkowa w m ² i kubatura w m ³	Liczba sal dydaktycznych	Powierzchnia sal dydaktycznych	Świetlice, liczba i powierzchnia w m ²
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1, ul. Okrzei 6	3516m ² ; 14051,5m ³	22	1348 m ²	1; 102m ²
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2, ul. Mickiewicza 9	2295 m ² ; 5590 m ³	15	745,60 m ²	1; 120m ²
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3, ul. Flisaków 30 Budynek A Budynek B	1830 m ² /8419,10 m ³ 2062,74 m ² /10047,5 m ³	8 9	395,15m ² 451,36m ²	1; 103,25m ² ---
4.	Szkoła Podstawowa Nr 4, ul. Mickiewicza 39 ul. Leona Cieśli 2	4130 m ² /13683 m ³ 5725m ² /30538m ³	22 25	1057,8m ² 1257,48m ²	2; 1-77,40m ² i 1-63,60m ² 1;109,46m ²

Źródło: INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZADAŃ OŚWIATOWYCH W GMINIE SANDOMIERZ W ROKU SZKOLNYM 2017/2018 z dnia 29 października 2018 roku

Poniżej przedstawiamy tabele przedstawiające szczegółowe dane na temat zaplecza jakim dysponują poszczególne placówki oraz potrzeby z jakimi się borykają.

Przedszkola

Tabela: baza dydaktyczna przedszkoli

	Przedszkole Nr 1	Oddział Przedszkola Nr 1	Przedszkole Nr 3	Przedszkole Nr 5	Przedszkole Nr 6	Przedszkole Nr 7
Liczba sal	5	3	5	5	5	5

lekcyjnych						
Wypożyczenie sali komputerowej	Wypożyczenie przedszkola w sprzęt komputerowy komputer stacjonarny – 2 sztuki - Notebook – 1 sztuka Drukarka laserowa -1 sztuka Drukarka HP kolor -1 sztuka Ksero -1 sztuka	Wypożyczenie przedszkola w sprzęt komputerowy - drukarka wielofunkcyjna – 2 sztuki - komputer stacjonarny – 1 sztuka - Notebook – 1 sztuka	Brak	2 komputery stacjonarne wraz z drukarkami wielofunkcyjnym i, 2 laptopy, kserokopiarka	Nie ma sali komputerowej. Wypożyczenie przedszkola w komputery: 3 stanowiska komputerowe, 2 notebooki do zajęć dydaktycznych, projektor, 2 drukarki wielofunkcyjne, magiczny dywan(komputerowe zdania dla dzieci odtwarzane na podłodze),	Nie ma Posiada 4 komputery
Wypożyczenie sali gimnastycznej	Wypożyczenie przedszkola w sprzęt gimnastyczny: Szarfy 40 szt. Piłki do ćwiczeń 40 szt. Woreczki Piramidki 40 szt. Skakanki -27 sztuk Chusty animacyjne -3 sztuki Tunel -1 sztuka Obręcze -40 sztuk Ławeczki 12 sztuk Laski -25 sztuk Kształtki rehabilitacyjne 1 zestaw Kolorowe wstążki -25sztuk Ścianki sensoryczne -2 szt. Ścianki manipulacyjne -5 szt	Wypożyczenie przedszkola w sprzęt gimnastyczny: - materace 3 sztuki - fakturowy tor - 1 komplet - skakanki - 25 sztuk - szarfy - 25 sztuk - piłki – 25 sztuk - laski – 25 sztuk - kolorowe krążki – 50 sztuk - kolorowe kółka – 25 sztuk - obręcze – 25 sztuk - woreczki – 25 sztuk - zestaw gimnastyczny – 1 komplet - bingo -10 sztuk - tunel - 1 sztuka - mini szczudła – 2 komplety - zręcznościowe łyżki – 2 komplety	Brak	Brak	Brak Wypożyczenie do prowadzenia zajęć gimnastycznych : szarfy, tory przeszkód , zjeżdżalnie, równoważnie woreczki, chusty animacyjne, laski gimnastyczne, kółka od sersa, krążki.	Nie ma
Sala multimedialna	Ekran Projektor Zestaw nagłaśniający	Wypożyczenie sali 5,6 latków - Magiczny dywan - 1 - Tablica Interaktywna My Board Black - 1 sztuka - projektor – 1 sztuka	Brak	Rzutnik multimedialny z ekranem	Brak	Nie ma
Stołówka	x	x	Brak posiłki podawane są w salach zajęć	Brak	Brak posiłki podawane są w salach zajęć.	Nie ma
Biblioteka	Księgozbiór przedszkola stanowi woluminów – literatury 2210 dla dzieci i literatury	Księgozbiór przedszkola stanowi 285 woluminów - literatury dla dzieci i literatury metodycznej dla	Brak	Księgozbiór posiadający ok 2000 tys. pozycji	Brak Zasoby biblioteczne metodyczne, poradniki	Nie ma

	metodycznej dla nauczycieli	nauczycieli			psychologiczno – pedagogiczne książeczki dla dzieci znajdujące się w bibliotecznych szafach	
Sala gimnastyczna	Sala do zabaw ruchowych	Brak	Brak	Brak	Brak Gimnastyka odbywa się w salach zajęć	Nie ma
Boisko	Wypożyczenie placu zabaw; Drewniany zestaw zabawowy- zakotwiony 1 kpl huśtawka konik - 1 szt. huśtawka Tygrysek – 1szt huśtawka Hippios – 1szt huśtawka żyrafa – 1szt Sprężynowiec samolocik -1szt Sprężynowiec auto -1 szt. Sprężynowiec krowa -1 szt. Sprężynowiec słowik -1 szt. Sprężynowiec konik -1 szt. Sprężynowiec Gepard 1 szt. Sprężynowiec Dinozaur 1 szt. ścianka tablica – 1 szt. ścianka kółko i krzyżyk – 1szt sklepik -1 szt. Bramka z koszem –1 szt. Karuzela tarczowa 2 szt. - zestaw słoń zjeżdżałki zakotwiony 1 kpl	Wypożyczenie placu zabaw huśtawka konik - 2 huśtawka Galop – 1 huśtawka Fela – 1 ścianka gimnastyczna – 1 równoważnia na kotwach –1 sprężynowiec - 5 sztuk domek z tablicą - 1	Brak	Plac zabaw mały i duży na placu przedszkolnym	Nie ma Obok przedszkola znajduje się plac do zabaw rekreacyjnych	Nie ma Posiada plac zabaw
Jaki sprzęt wyposażenie jest potrzebny? Co należałoby w najbliższym czasie zakupić	Zapotrzebowanie w pomoce multimedialne tablica multimedialna system nauczania K-First, akademia umysłu ,Matematyka bez reszty Magiczna ściana Laptopy multimedialne wraz z oprogramowaniem do prowadzenia zajęć z kodowania , pomoce dydaktyczne do	Zapotrzebowanie w pomoce multimedialne do wspomagania rozwoju dzieci niepełnosprawnych: h: Pakiet multimedialny: Pierwsze kontakty z komputerem, pierwsze sukcesy. Laptop multimedialny wraz z oprogramowaniem Stolik komputerowy Wypożyczenie	Kserokopiarka Laptop z głośnikami Pomoce dla dzieci do kodowania i odkodowywania Pomoce dla dzieci do pedagogiki Montessori	Doposażenie placu zabaw (karuzela, huśtawki), tablica multimedialna,	Tablicę multimedialną, tablety do prowadzenia zajęć z kodowania. Wypożyczenie do prowadzenia zajęć sensorycznych (zaciemnianie na okna, domek ciszy i światła, stelaż do hamaków, lin, krążków do bujania ćwiczeń zmysłu równowagi, gumy gimnastyczne.	Tablica multimedialna, Doposażenie placu zabaw w sprzęt rekreacyjny oraz do zabaw

	<p> prowadzenia edukacji daltońskiej pomoce dydaktyczne do rozwijania motoryki małej i dużej do stymulowania rozwoju , integracji sensorycznej ,małe laboratorium do prowadzenia zabaw badawczych, zabawki Wyposażenie placu zabaw Mini miasteczko ruchu drogowego. </p>	<p> placu zabaw: zestawy ogrodowe dla dzieci: stolik z parasolem </p>				
--	--	---	--	--	--	--

Źródło: dane pozyskane od dyrektorów przedszkoli

Stan techniczny budynków i prace remontowe do wykonania

1. Przedszkole samorządowe Nr 1 / Oddział Przedszkola Samorządowego Nr 1

Przedszkole nr 1 przy ul. Okrzei 8

Budynek przedszkola to obiekt częściowo podpiwniczony ze stropodachem wybudowany w technologii tradycyjnej – stan techniczny dobry wg Protokołu z kontroli nr 10/2017 okresowej pięcioletniej z dnia 25 .08.2017.

Elementy konstrukcyjne:

Rodzaj fundamentu – stan techniczny dobry

Strop – żelbetowe płyty kanałowe, prefabrykowane – stan techniczny dobry. Stropodach – płyty dachowe, strop wentylowany – stan techniczny dobry. Schody i balustrady zabiegowe wykonane w konstrukcji żelbetowej, balustrady stan techniczny dobry. Opis konstrukcji dachu i rodzaj pokrycia – stropodach pokryty warstwami papy a ostatnia papa termozgrzewalna, obróbki blacharskie z blachy stalowej powlekane stan techniczny dobry

Elementy nie konstrukcyjne:

Elewacja zewnętrzna – stan techniczny dobry

Tynki wewnętrzne cementowo - wapienne, okładziny płytkami ceramicznymi oraz płytami gipsowo – kartonowymi. W łazienkach przy salach na piętrze widoczne rysy sufitów na łączeniach płyt stropowych prefabrykowanych w pokoju nauczycielskim na piętrze, na stropie i ścianach widoczne rysy na tynkach a w pokoju technicznym obok rysy na tynkach na stropie - ogółem stan techniczny dobry za wyjątkiem tynków wyszczególnionych wyżej.

Powłoki malarskie przed wejściem głównym do budynku wykonana jest kratownica z belek żelbetonowych oparta na rurach stalowych – powłoki malarskie na belkach są mocno zabrudzone – ogółem stan techniczny dobry za wyjątkiem opisu powyżej. Podłogi i posadzki – ogólnie stan techniczny dobry. Stolarka okienna PCV – ogólnie stan techniczny dobry.

Pokrycie dachowe i odwodnienie dachu – ogólnie stan techniczny dobry.

Wnioski i zalecenia

Ze względów estetycznych należy przewidzieć malowanie żelbetonowych belek przed budynkiem. Należy przewidzieć oczyszczenie i lakierowanie desek na schodach na piętro.

Remont i modernizacja szatni dla pracowników kuchni. Remont i modernizacja ogrodzenia wymiana bramy i bramki wejściowej. Wymiana koła ciernego oraz liny nośnej na windzie towarowej. W perspektywie najbliższych lat należy przewidzieć zakup nowego kotła CO oraz podgrzewaczy do wody ciepłej.

Oddział Przedszkola nr1 przy ul. Parkowa 4

Stan techniczny i przydatność do użytkowania budynku przedszkola – stan techniczny - dobry wg. protokołu z kontroli okresowej pięcioletniej oraz rocznej stanu technicznego z dnia 22.09.2017 r. Ocena stanu technicznego elementów obiektu:

- tynki zewnętrzne – elewacja po remoncie w 2011 r. – stan techniczny – dobry; stropy nad parterem – strop stanowi konstrukcja drewniana belkowa zabudowa płytkami gipsowymi po remoncie w sierpniu 2014r., stan techniczny – dobry; opis konstrukcji dachu – więźba dachowa drewniana z drewna impregnowanego – po częściowym remoncie w sierpniu 2014 r.; - stan techniczny – dobry; remont pomieszczenia magazynu, malowanie stolarki okiennej drewnianej, wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej w sali 5-6- latków oraz remont chodnika przed budynkiem - remont w sierpniu 2015r. – stan techniczny – dobry; w łazience i korytarzu przy drzwiach głównych ślady wilgoci na ścianach – stan techniczny – średni.

Wnioski i zalecenia:

- ✓ Pilne osuszenie i malowanie ścian w łazience.
- ✓ Wymiana paneli podłogowych w sali 5,6 latków i 3,4 latków.
- ✓ Naprawa chodnika – przejście do piwnicy.
- ✓ Naprawa drogi wjazdowej na teren placu przedszkola.
- ✓ Założenie monitoringu wizualnego na zewnątrz obiektu.

2. Przedszkole Samorządowe Nr 3

Stan budynku zgodnie z protokołem z okresowej kontroli stanu sprawności technicznej i wartości użytkowej budynku (kontrola pięcioletnia, 28.08.2017 r.) – ogólny stan techniczny budynku – dobry.

Wnioski i zalecenia:

- ✓ Należy podwyższyć ogrodzenie od strony południowej ze względu na bezpieczeństwo dzieci. Wymienić bramę wjazdową na przesuwaną,
- ✓ wyznaczyć strefy upadku o nawierzchni amortyzującej upadki przy urządzeniach na placu przedszkolnym,
- ✓ wymienić schody zewnętrzne i wejściowe boczne. Umalować blok kuchenny.

3. Przedszkole Samorządowe Nr 5

Budynek Przedszkola nr 5 oddany do użytku w październiku 2013 r. Stan techniczny dobry.

Planowane inwestycje:

- ✓ zakup 3 klimatyzatorów do pomieszczeń przedszkolnych
- ✓ wyłożenie ok. 100 m² alejek prowadzących na plac zabaw kostką brukową.

Z kolei planowane prace remontowe wynikające ze sporządzonego przeglądu pięcioletniego i rocznego to:

- ✓ sprawdzenie i uszczelnienie dachu na części budynku (nad holem górnym i pomieszczeniami zajmowanymi przez żłobek);
- ✓ uszczelnienie orynnowania wokół przedszkola, które powoduje zalewanie ściany ze strony północno – zachodniej;
- ✓ wymiana płytek gresowych na dolnym holu, gdzie występują liczne pęknięcia;
- ✓ malowanie w całości holu dolnego i górnego wraz z klatkami schodowymi;
- ✓ malowanie 6 sal przedszkolnych łącznie z przyległymi do nich korytarzami;
- ✓ szpachlowanie i malowanie pęknięć na stropach i ścianach wewnętrznych;
- ✓ uszczelnienie szczelin pomiędzy schodami zewnętrznymi a ścianą, które powstały wskutek osiadania budynku.

4. Przedszkole Samorządowe Nr 6

Nowy budynek, w którym będzie się mieścić przedszkole Nr 6 jest obecnie w budowie.

Baza dydaktyczna w stanie obecnym:

Bogate wyposażenie sal w kolorowe bezpieczne zabawki i pomoce dydaktyczne sprzyja wielopłaszczyznowemu rozwojowi dziecka .Każda z sal zbaw dostosowana jest do wieku dzieci, wyposażona w kąciaki zainteresowań. W holu przedszkola do dyspozycji dzieci znajduje się wielka zjeżdżalnia, suchy basen z piłeczkami oraz zestaw sportowy.

W przedszkolu zainstalowany jest kącik komunikacyjny, w który dzieci uczą się podstawowych zasad bezpiecznego zachowania i poruszania się w ruchu drogowym ,prawidłowego przechodzenia przez jezdnię. Dzieci poznają podstawowe znaki drogowe, telefoniczne numery alarmowe itp. Przedszkole realizuje program profilaktyki zagrożeń.

Placówka posiada dobry zasób pomocy dydaktycznych do indywidualnej pracy z dziećmi wymagającymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie kształcenia pojęć matematycznych, rozwijania spostrzegawczości, myślenia, koncentracji uwagi, wiązania przyczyny i skutku, niwelowania lub wzmocnienia napięcia mięśniowego kończyn górnych.

Placówka w ramach posiadanych środków w tym środków dla dzieci z orzeczeniami o kształceniu specjalnym doposażana jest w środki dydaktyczne służące terapii dzieci (logopedycznej, gimnastyki korekcyjnej, prowadzenia zajęć korekcyjno-kompensacyjnych).

Wnioski i zalecenia:

- ✓ Doposażanie placówki w pomoce dydaktyczne zapewniające wszechstronny rozwój (tablica interaktywna), pomoce rozwijające funkcje umysłowe, poznawcze, społeczne, konstrukcyjne, zdolności matematyczne projektowania, programowania).
- ✓ Gabinet terapii pedagogicznej - doposażenie w układanki, klocki do treningów umysłowych, pamięci uwagi, koncentracji uwagi. Zakup programów multimedialnych dr Omnibus, pomocy do projektowania.
- ✓ Zorganizowanie sali zajęć terapii ruchu i stymulowania sensoryki z sprzętem rehabilitacyjnym (kabiną z huśtawką sensoryczną, materacami, walcami gimnastycznymi, maglownicą, basenem z piłeczkami) wielozmysłowa stymulacja światłem i dźwiękiem.
- ✓ Doposażenie placu zabaw w bezpieczne, atestowane zabawki, przyrządy do rekreacji.

5. Przedszkole Samorządowe Nr 7

Stan techniczny – dobry.

Planowane inwestycje:

- ✓ Wykonanie na terenie przedszkola, dwóch placów zabaw z nawierzchni bezpiecznej o łącznej powierzchni 150 m² (jeden – 90 m², drugi – 60 m²).

Wnioski i zalecenia:

- ✓ Wykonanie remontu pomieszczenia magazynku przy sali gimnastycznej.
- ✓ Wymiana drzwi wewnętrznych do łazienek i w pomieszczeniach w kuchni.
- ✓ Remont łazienek- naprawa ścian i malowanie, montaż brodzika.
- ✓ Przeprowadzenie remontu nawierzchni ciągu pieszo-jezdnego od bramy wjazdowej do śmietnika oraz nawierzchni z płytek betonowych na placu w obrębie placu zabaw.
- ✓ Przeprowadzenie remontu ogrodzenia przedszkola.

Szkoły Podstawowe

Wszystkie sandomierskie placówki oświatowe posiadają własne tereny sportowe oraz dostęp do sal gimnastycznych, przy czym dotychczasowe Gimnazjum nr 2 korzystało z terenów sportowych Szkoły Podstawowej nr 3, a Szkoła Podstawowa nr 2 dzieli się z tymi obiektami, z II Liceum Ogólnokształcącym.

Wszystkie szkoły posiadają własne biblioteki szkolne, które zajmują w sumie 11 sal o łącznej powierzchni 410 m², w których znajduje się 42.612 woluminów.

Łączna ilość sal lekcyjnych wynosi 101 (w tym 9 komputerowych - w których znajduje się 127 stanowisk komputerowych).

Tabela: baza dydaktyczna szkół

	Szkoła Podstawowa Nr 1	Szkoła Podstawowa Nr 2	Szkoła Podstawowa Nr 3 Budynek A	Szkoła Podstawowa Nr 3 Budynek B	Szkoła Podstawowa Nr 4	Szkoła Podstawowa Nr 4 Budynek GIM
Liczba sal lekcyjnych	22	14	7 sal lekcyjnych - wyposażonych w tablice interaktywne, projektory, laptopy, drukarki, zestaw nagłaśniający, radio Cd.	Pracownie przedmiotowe – 9 projektorów multimedialnych, 9 tablic interaktywnych, 9 urządzeń wielofunkcyjnych (drukarka, skaner), laptopy służbowe dla nauczycieli.	22 (w tym 1 pracownia komputerowa)	25 (w tym 2 pracownie komputerowe)
Wyposażenie sali komputerowej	15 stanowisk, tablica multimedialna, drukarka wielofunkcyjna	11 stanowisk, projektor multimedialny, drukarka, urządzenia sieciowe	1.pracownia komputerowa,12 stanowisk komputerowych drukarka wielofunkcyjna, projektor, tablica interaktywna	1 pracownia komputerowa - 15 stanowisk komputerowy zakupione w latach 2007 – 2010, projektor multimedialny, tablica interaktywna, urządzenie wielofunkcyjne (drukarka, skaner)	14 stanowisk + 1 stanowisko nauczyciela, 1 projektor multimedialny, 2 drukarki, 1 tablica suchościeralna, drukarka 3D	I sala-15 stanowisk + 1 stanowisko nauczyciela, tablica suchościeralna II sala-14 stanowisk +1 stanowisko nauczyciela, monitor interaktywny, 1 drukarka, tablica suchościeralna
Wyposażenie sali gimnastycznej	Drabinki, kosz, ławeczki	Podstawowe	Drabinki, kosze, ławeczki, umocowania do siatkówki materace, bramki, koziół, skrzynia. Stoły do tenisa.	Drabinki, kosze, materace, odskocznia, skrzynia gim. , koziół, ławeczki gim., słupki + siatka do siatkówki, płotki lekkoatletyczne, kula, pacholki, gryf, piłki, bramki, stoły do tenisa i inny sprzęt sportowy, Siłownia wewnętrzna i zewnętrzna z	Tablice do koszykówki – 9, słupki do siatkówki – 2, siatka do siatkówki - 3, bramka do piłki ręcznej + siatki – 3, skrzynia gimnastyczna -1, odskocznia – 1, koziół – 1, ławeczka gimnastyczna -14, materac gimnastyczny – 13,	Bramki do piłki ręcznej - 2, słupki do siatki, materace, skrzynia - 1, koziół – 2 Siłownia: Atlas, sztangi obciążnia, wioślarz, suwnica, ławeczki- 2, hantle i kettle-zestawy

				wyposażeniem	<p>poprzeczka do skoku w wzwyż – 1, bramka unihokejowa – 2, koszykówka przenośna – 1, ławeczka gimnastyczna – 4</p> <p>Siłownia: Atlas 1- stanowiskowy -2, ławka rehabilitacyjna – 3, hantle rehabilitacyjne – 4, obciążniki do gryfa – 34, gryf – 7, stół do tenisa – 2, rowerek - 1, bieżnia elektryczna - 1</p>	
Sala multimedialna	Brak	Brak	Brak	Brak	21	18
Stołówka	x	X	X	Brak	x	x
Biblioteka	X	X	TAK Liczba woluminów – 6969	TAK Liczba woluminów – 6378	x	x
Sala gimnastyczna	Tak 18m x 10 m	X Użytkowana wspólnie z ILO	x	x	2	2
Boisko	Tak – ze sztuczną trawą do piłki nożnej 30 m x 60 m + wielofunkcyjne 30 m x 50 m	X Użytkowane wspólnie z II LO	x	Brak	2	2
Jaki sprzęt, wyposażenie jest potrzebny? Co należałoby w najbliższym czasie zakupić	Tablice multimedialne, wyposażenie do pracowni fizycznej, chemicznej informatycznej, polonistycznej, matematycznej, edukacji wczesnoszkolnej i geograficznej, świetlic, biblioteki, szatni, kuchni, pokoju nauczycielskiego, korytarzy komputery/laptopy, kserokopiarki, drukarki, sprzęt nagłaśniający, sprzęt sportowy	Wyposażenie sal od podstaw: fizycznej, chemicznej, pracowni multimedialnej, pracowni Montessori Zakup: Wyposażenia do stosowania terapii sensorycznej podczas zajęć kompensacyjnych i rewalidacyjnych, sprzętu nagłaśniającego, kamery wideo, strojów sandomierskich dla wybranej grupy uczniów, zakup gablot, sztalug, tablic informacyjnych na ekspozycje, rolet okiennych, tablic interaktywnych, projektorów Doposażenie sali gimnastycznej. Doposażenie sali	Komputer dla nauczyciela, wymiana rzutników i laptopów w salach lekcyjnych (18 rzutników, 18 laptopów)	Wymiana starych rzutników multimedialnych i sprzętu komputerowego. Zakup sprzętu do siłowni wewnętrznej, remont i doposażenie pracowni językowej	Wyposażenie do pracowni fizycznej, chemicznej, informatycznej, polonistycznej, geograficznej, edukacji wczesnoszkolnej, sprzęt komputerowy, multimedialny, wyposażenie sali gimnastycznej Modernizacja kuchni, stołówki wyposażenie czytelnicy, biblioteki, gabinetów psychologa i pedagoga, świetlicy	Wyposażenie do pracowni fizycznej, chemicznej, informatycznej, polonistycznej, geograficznej, edukacji wczesnoszkolnej, sprzęt komputerowy, multimedialny, wyposażenie sali gimnastycznej Modernizacja kuchni, stołówki wyposażenie czytelnicy, biblioteki, gabinetów psychologa i pedagoga, świetlicy

		komputerowej, tablica interaktywna,				
--	--	---	--	--	--	--

Źródło: dane pozyskane od dyrektorów szkół

Stan techniczny budynków i prace remontowe do wykonania

1. Szkoła Podstawowa Nr 1

1. Potrzeby remontowo-modernizacyjne wynikające ze stanu technicznego:

- ✓ remont posadzki na korytarzach;
- ✓ wymiana oświetlenia w klasach lekcyjnych;
- ✓ wymiana pionów i przyłączy c.o. oraz czyszczenie grzejników ;
- ✓ remont i malowanie elewacji szkoły;
- ✓ zaadaptowanie pomieszczenia na portiernię;
- ✓ zakup i montaż rolet w salach lekcyjnych;
- ✓ malowanie sal lekcyjnych;
- ✓ klimatyzacja budynku szkoły

2. Potrzeby remontowo-modernizacyjne infrastruktury otoczenia:

- ✓ remont podłoża na placu zabaw;
- ✓ remont ogrodzenia wokół szkoły / przesła + bramy wjazdowe /
- ✓ remont muru oporowego przy placu zabaw;
- ✓ modernizacja ławek na terenie szkoły;
- ✓ utwardzenie parkingów przyszkolnych
- ✓ budowa przykrycia namiotowego nad boiskiem orlik oraz budowa łącznika wraz z infrastrukturą techniczną

2. Szkoła Podstawowa Nr 2

1. Z zakresu planowanych inwestycji:

– budowa siłowni zewnętrznej plenerowej – 8 elementów

2. Potrzeby remontowo-modernizacyjne wynikające ze stanu technicznego, jak również potrzeb edukacyjnych placówki:

- ✓ Wymiana instalacji elektrycznej w budynku – stara przeciążona;
- ✓ Wymiana instalacji wodno-kanalizacyjnej- istniejąca od 90 lat;
- ✓ Generalny remont łazienek – dziewcząt i chłopców na parterze oraz chłopców na I piętrze;
- ✓ Założenie pracowni : chemicznej i fizycznej;
- ✓ Remont korytarza na I piętrze – położenie płytek;
- ✓ Malowanie klas: 4, 11, 13;

- ✓ Wyłożenie podłogi wykładziną lub panelami : sala nr 10, 13;
- ✓ Budowa schodów umożliwiających zejście z parkingu;
- ✓ Zabezpieczenie muru od strony ulicy Mickiewicza przylegającego do kotłowni;
- ✓ Remont dachu nad pomieszczeniami socjalnymi przy bloku sportowym;
- ✓ Generalny remont boiska wielofunkcyjnego.

3. Potrzeby remontowo-modernizacyjne infrastruktury otoczenia:

- ✓ Zabezpieczenie ściany zewnętrznej budynku od strony północnej- odchodzące ocieplenie;
- ✓ Malowanie schodów od strony ul. Mickiewicza;
- ✓ Instalacja 2 daszków nad drzwiami wejściowymi do budynku.

3. Szkoła Podstawowa Nr 3

1. Prace inwestycyjne dotyczące budynku A szkoły:

- ✓ Wymiana pokrycia dachu wraz ze zmianą konstrukcji
- ✓ Wymiana ogrodzenia wokół szkoły z budową wiaty przystankowej dla dzieci
- ✓ Założenie klimatyzacji w salach dydaktycznych budynku A – 10 sal
- ✓ Zakup pieca konwekcyjnego do kuchni wraz z modernizacją kuchni
- ✓ Budowa boiska do badmintona

2. Prace remontowe w budynku A szkoły:

- ✓ Malowanie elewacji zewnętrznej budynku

3. Prace remontowe w budynku B szkoły:

- ✓ Wymiana okien drewnianych i parapetów wewnętrznych w salach dydaktycznych i pomieszczeniach na I i II piętrze – 36 okien o wymiarach 2,40 x 2m, 6 okien o wymiarach 1,20 x 2 m
- ✓ Malowanie elewacji zewnętrznej
- ✓ Remont i doposażenie pracowni językowej
- ✓ Wymiana oświetlenia w bloku sportowym
- ✓ Wymiana ubytków wykładziny na korytarzach i salach lekcyjnych

4. Szkoła Podstawowa Nr 4

I. Budynek przy ul. Mickiewicza 39

1. Prace inwestycyjne szkoły wynikające z infrastruktury otoczenia:

- ✓ Montaż trzech kamer zewnętrznych
- ✓ Budowa parkingu przy ul. Mickiewicza, montaż drugiej bramy

2. Potrzeby remontowo – modernizacyjne szkoły wynikające ze stanu technicznego jak również z potrzeb edukacyjnych:

- ✓ Zakup rolet do okien wraz z montażem

- ✓ Remont 10 sanitariatów – wymiana płytek, armatury, malowanie
- ✓ Malowanie pomieszczeń szkolnych tj. w salach lekcyjnych, pomieszczeniach biurowych, gospodarczych i na korytarzach
- ✓ Cyklinowanie i lakierowanie małej sali gimnastycznej 125,2 m²
- ✓ Instalacja oświetlenia awaryjnego w szatniach

3. Potrzeby remontowo – modernizacyjne szkoły w zakresie infrastruktury otoczenia:

- ✓ Naprawa i malowanie ogrodzenia o długości 379,5 m

II. Budynek przy ul. Cieśli 2

1. Prace inwestycyjne szkoły wynikające ze stanu technicznego:

- ✓ Zakup i montaż dźwigu osobowego - zakup i montaż wewnętrznego lub zewnętrznego dźwigu osobowego dla osób niepełnosprawnych;
- ✓ Rozdzielenie ogrzewania szkoły i zaplecza sportowego

2. Prace inwestycyjne szkoły wynikające z potrzeb modernizacyjnych infrastruktury otoczenia:

- ✓ Wykonanie wykonanie utwardzonej drogi ewakuacyjnej od ul. Zielnej;
- ✓ Montaż trzech kamer zewnętrznych
- ✓ Wykonanie podjazdu dla osób niepełnosprawnych do wyjścia na zaplecze sportowe;
- ✓ Budowa placu zabaw o powierzchni 301 m² ;

3. Potrzeby remontowo – modernizacyjne szkoły wynikające ze stanu technicznego:

- ✓ Wymiana stolarki drzwiowej wewnętrznej - wymiana drzwi wewnętrznych do klasopracowni (90 cm x 206 cm) oraz pomieszczeń gospodarczych (80 cm x 206 cm);
- ✓ Rozbudowa sal lekcyjnych poprzez włączenie zapleczy;
- ✓ Remont sanitariatów (18 sztuk);
- ✓ Malowanie pomieszczeń szkoły (ok. 11783 m²);
- ✓ Wykonanie wykładziny obiektowej PCV w salach lekcyjnych, wybranych pomieszczeniach gospodarczych, biurowych i na korytarzach (ok. 2920 m²);
- ✓ Naprawa sieci hydrantowej;
- ✓ Remont schodów wewnętrznych, wymiana płytek oraz malowanie poręczy;
- ✓ Modernizacja instalacji internetowej;

4. Potrzeby remontowo – modernizacyjne szkoły w zakresie infrastruktury otoczenia:

- ✓ Wycinka drzew przeznaczonych do usunięcia;
- ✓ Remont lub wymiana kominów wentylacyjnych na dachu budynku;
- ✓ Remont ogrodzenia systemowego panelowego o długości 100 m wraz z 2 bramami i 2 furtkami;
- ✓ Malowanie ogrodzenia – 468 m długości;

- ✓ Remont schodów ewakuacyjnych (2 sztuki);
- ✓ Remont schodów wejściowych;

4.5 Efektywność nauczania

Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1010 z późn. zm.) zlikwidowała sprawdzian szóstoklasisty. Egzamin gimnazjalny obowiązuje nadal, do czasu wygaśnięcia gimnazjów.

Zgodnie z wytycznymi, Centralna Komisja Egzaminacyjna dokonuje interpretacji wyników egzaminów zewnętrznych (wyników uczniów i szkół) za pomocą znormalizowanej skali dziewięciostopniowej (staninowej) - wyznaczonej na podstawie średnich wyników wszystkich uczniów lub szkół w Polsce, którą prezentuje poniższa tabela.

Tabela: skala dziewięciostopniowa

Stopień skali (stanin)	Opis wyniku
1	najniższy
2	bardzo niski
3	niski
4	niżej średni
5	średni
6	wyżej średni
7	wysoki
8	bardzo wysoki
9	najwyższy

W roku 2018 skala staninowa dla wyników szkół z poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego kształtowała się następująco:¹

Tabela: skala staninowa dla poszczególnych części egzaminu gimnazjalnego w 2018 roku

Stanin	Język Polski	Historia i WOS	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Angielski -poz. podstawowy	Niemiecki -poz. podstawowy	Angielski -poz. rozszerzony
1	20-39	27-38	14-25	23-35	10-20	25-32	10-20
2	40-56	39-47	26-37	36-44	21-31	33-36	21-31
3	57-61	48-51	38-43	45-48	32-38	37-40	32-38
4	62-64	52-54	44-47	49-51	39-44	41-45	39-44
5	65-68	55-58	48-52	52-55	45-51	46-51	45-51

¹ Dane zaczerpnięte z raportu OKE Łódź – Sprawozdanie z egzaminu gimnazjalnego 2018 – woj. świętokrzyskie (%).

6	69-72	59-62	53-56	56-59	52-59	52-58	52-59
7	73-76	63-67	57-62	60-64	60-70	59-67	60-70
8	77-82	68-75	63-72	65-73	71-85	68-78	71-85
9	83-93	76-92	73-93	74-92	86-98	79-100	86-98

Tabela: wyniki testu gimnazjalnego – część humanistyczna z języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie

Lp.	Nazwa Placówki	cz. humanistyczna - j. polski		cz. humanistyczna – historia i WOS	
		Stanin	Średni wynik szkoły	Stanin	Średni wynik szkoły
1.	Oddziały gimnazjalne przy SP 4	5	68	6	61
2.	Oddziały gimnazjalne przy SP 3	6	72	6	61

Biorąc pod uwagę średnie wyniki szkół w części humanistycznej z j. polskiego, oddziały gimnazjalne przy SP 4 zdobyły 68%, natomiast oddziały gimnazjalne przy SP 3 – 72%, co w skali staninowej plasuje je odpowiednio w grupie wyników średnich i wyżej średnich. W części humanistycznej z historii i WOS, zarówno oddziały gimnazjalne przy SP 4 i oddziały gimnazjalne przy SP 3 osiągnęły wynik 61% i z tym wynikiem plasują się w grupie wyników wyżej średnich.

Tabela: wyniki testu gimnazjalnego – część przyrodniczo-matematyczna z matematyki i nauk przyrodniczych.

Lp.	Nazwa Placówki	cz. przyrodnicza - matematyka		cz. przyrodnicza – nauki przyrodnicze	
		Stanin	Średni wynik szkoły	Stanin	Średni wynik szkoły
1.	Oddziały gimnazjalne przy SP 4	5	51	6	57
2.	Oddziały gimnazjalne przy SP 3	7	57	6	59

Z kolei w części przyrodniczo-matematycznej z matematyki oddziały gimnazjalne przy SP 4 uzyskały średnio 51% a z części przyrodniczej 57% i zgodnie z tabelą staninową plasują się odpowiednio w grupie wyników średnich i wyżej średnich. Natomiast oddziały gimnazjalne przy SP 3 analogicznie zdobyły średnio 57% oraz 59% plasując się z wynikami odpowiedni w grupie wyników wysokich i wyżej średnich.

Tabela: wyniki testu gimnazjalnego – część językowa z języka angielskiego i niemieckiego na poziomie podstawowym

Lp.	Nazwa Placówki	cz. językowa - j. angielski poziom podstawowy		cz. językowa – j. niemiecki poziom podstawowy		cz. językowa - j. angielski poziom rozszerzony	
		Stanin	Średni wynik szkoły	Stanin	Średni wynik szkoły	Stanin	Średni wynik szkoły
1.	Oddziały gimnazjalne przy SP 4	7	68	5	50	6	53
2.	Oddziały gimnazjalne przy SP 3	7	69	3	40	6	54

W ostatniej części językowej testu oddziały gimnazjalne przy SP 4 z j. angielskiego uzyskały 68% a oddziały gimnazjalne przy SP 3 69% i z tym wynikiem obydwie szkoły uplasowały się w grupie wyników wysokich. W części językowej z j. niemieckiego oddziały gimnazjalne przy SP 4 uzyskały 50%, co plasuje je w grupie wyników średnich. Oddziały gimnazjalne przy SP 3 zdobyły 40% plasując się tym samym w grupie wyników niskich. W przypadku testu z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym obydwie szkoły uzyskały wynik wyżej średniej.

Warto w tym miejscu porównać wyniki sandomierskich oddziałów gimnazjalnych z wynikami krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi.

Tabela: porównanie wyników testu gimnazjalnego z wynikami krajowymi i wojewódzkimi (w %)

Wynik	J. Polski	Historia i WOS	Matematyka	Przed. przyrodnicze	J. Angielski	J. Niemiecki	J. Angielski -poziom rozszerzony
KRAJOWY	68	59	52	56	68	52	52
WOJEWÓDZKI	68	58	51	55	66	49	49
POWIATOWY	66	57	49	55	63	39	47
Oddziały gimnazjalne przy SP 4	68	61	51	57	68	50	53
Oddziały gimnazjalne przy SP 3	72	61	57	59	69	40	54

Po analizie tych wyników można stwierdzić, że są one zbliżone do wyników wojewódzkich i krajowych oraz lepsze od wyników powiatowych, a sandomierskie gimnazja nie odbiegają od norm średnich w kraju, jak i w województwie świętokrzyskim. Warto podkreślić, że oddziały gimnazjalne przy SP 3, z wyjątkiem języka niemieckiego, uzyskały wyniki wyższe od wyników wojewódzkich i krajowych.

4.6 Analiza demograficzna

Miasto Sandomierz zajmuje powierzchnię 28,8 km², co stanowi 4,2% powierzchni powiatu (676 km²). Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2017r. Miasto Sandomierz zamieszkiwało 24 326 osób, to o 627 osób mniej niż w 2010r. Ludność miasta stanowiła 1,92% ludności województwa i 30,55% ludności powiatu sandomierskiego. Pod względem zaludnienia miasto należy do gęsto zaludnionych obszarów ze wskaźnikiem 832 osób/ km².

W latach 2014-2018 na terenie miasta rocznie rodzi się średnio 179 dzieci rocznie.

Tabela: Liczba urodzonych dzieci na terenie Miasta Sandomierz w latach 2014-do 31.12.2018

Liczba urodzonych dzieci			
Rok	Chłopcy	Dziewczynki	Razem
2014	92	85	177
2015	77	98	175
2016	96	93	189
2017	97	91	188
2018	82	87	169
Razem	444	454	898

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Warto podkreślić, że przyrost naturalny jest ujemny o czym świadczą poniższe dane:

Przyrost naturalny w latach 2014-2018

- liczba urodzonych dzieci: 898
- liczba zgonów: 1289
- wynik: 391 więcej zgonów niż urodzeń

Tabela Liczba zgonów na terenie Miasta Sandomierza

Rok	Liczba zgonów
2014	231
2015	244
2016	242
2017	294
2018	278
Razem	1289

Źródło: Urząd Miejski w Sandomierzu

Wskaźnik obciążenia demograficznego

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60/65 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2014-2018.

Tabela: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Sandomierz					
Wiek do 17 lat (K)	1796	1782	1769	1770	1808
Wiek do 17 lat (M)	1846	1827	1813	1810	1807
Wiek 18-60 (K)	7362	7302	7239	7184	7143
Wiek 18-65 (M)	7524	7483	7444	7425	7396
Wiek pow.60 (K)	3426	3518	3608	3676	3759
Wiek pow. 65	1581	1615	1671	1720	1768
Razem	23 535	23 527	23 544	23 585	23 681

4.7 Udział szkół w programach unijnych i rządowych

Istotną kwestią jest uczestnictwo szkół w realizowanych projektach unijnych lub ministerialnych, dzięki którym pozyskuje się pieniądze lub sprzęt na zakup pomocy dydaktycznych. W roku szkolnym 2016/2017 sandomierskie szkoły wzięły udział, między innymi, w następujących projektach unijnych i rządowych:

1. „Pracownia Edukacji Ekologiczno – Przyrodniczej” – Program dla Gmin Województwa Świętokrzyskiego (celem programu było wyposażenie pracowni do prowadzenia zajęć z ekologii i przyrody).
2. Regionalny Program Operacyjny Poddziałanie 8.3.2 „Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych”.
3. "Mały Mistrz" - program finansowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki. Głównym założeniem projektu jest przeciwdziałanie rosnącemu współczynnikowi dzieci otyłych i borykających się z wadami postawy wynikającymi z braku ruchu.

4. Programy „Owoce i warzywa w szkole” oraz „Szlanka mleka” – celem programów było kształtowanie dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych oraz zwiększenie udziału owoców i warzyw w codziennej diecie dzieci, a także propagowanie zdrowego odżywiania poprzez działania towarzyszące o charakterze edukacyjnym.
5. Projekt „Szkola Promująca Zalecenia Europejskiego Kodeksu Walki z Rakiem” - to ogólnopolski projekt edukacyjny, realizowany w ramach zadania „Prewencja pierwotna nowotworów” w ramach Narodowego programu zwalczania chorób nowotworowych. Celem projektu jest zmiana obecnych, niekorzystnych dla zdrowia Polaków postaw i zachowań. Projekt ten służy upowszechnianiu na terenie całego kraju jedenastu zasad mówiących o tym, jak należy postępować, jaki tryb życia prowadzić, aby ryzyko zachorowania na nowotwory złośliwe było jak najmniejsze.
6. Program profilaktyki palenia tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie” adresowany jest do uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz gimnazjów. Partnerzy programu to: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieciństwa Wolnego od Tytoniu, oraz Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna na szczeblu wojewódzkim i powiatowym. Celem głównym programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjum.
7. Ogólnopolski program edukacji antytytoniowej „Nie pal przy mnie proszę”. Partnerzy programu na szczeblu państwowym to: Ministerstwo Edukacji Narodowej, Stowarzyszenie na Rzecz Dzieciństwa Wolnego od Tytoniu oraz Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna na szczeblu wojewódzkim i powiatowym. Program przeznaczony jest dla uczniów klas młodszych szkoły podstawowej. Program stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do dzieci i młodzieży, a inicjowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną we współpracy placówkami edukacyjnymi.
8. Realizacja założeń Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

W roku szkolnym 2017/2018 dzięki udziałowi szkół w realizowanych projektach unijnych i ministerialnych pozyskano środki na zakup pomocy dydaktycznych lub niezbędne wyposażenie, i tak:

1. W ramach projektu współfinansowanego przez Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sandomierzu realizuje projekt „Akademia kompetencji kluczowych”. Celem projektu jest rozwój nowoczesnego nauczania ogólnego (w tym specjalnego) poprzez kontynuację założeń rządowego programu „Cyfrowa szkoła” poprzez:
  - a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK (Technologie Informacyjno-Komunikacyjne) niezbędne do realizacji

programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej;

- b) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego;
- c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń.

Wsparciem w ramach projektu objętych zostanie 360 uczniów i 43 nauczycieli szkoły. Koszt całkowity programu wyniesie 586 949,25 zł, z czego dofinansowanie wyniesie 506 445,25 zł, a wkład własny 80 504,00 zł.

- 2. Szkoła Podstawowa Nr 2 i Szkoła Podstawowa Nr 4 przystąpiły do programu rządowego „Aktywna tablica”, który obejmuje rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli w szczególności w zakresie posługiwania się TIK w procesie kształcenia lub uczenia się. W ramach programu doposażono część sal dydaktycznych w tablice interaktywne i sprzęt multimedialny co znacznie poprawiło jakość prowadzonych zajęć. Koszt realizacji programu wyniósł 37 288,13 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 27 672,48 zł, a wkład własny 9 615,65 zł.
- 3. W ramach dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach programu dla gmin województwa świętokrzyskiego „Pracowanie edukacji ekologiczno-przyrodniczej” w Szkole Podstawowej nr 1, w Szkole Podstawowej nr 2 oraz w Szkole Podstawowej nr 4 powstały pracownie ekologiczno-przyrodnicze. Pracownie te zostały wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne i będą wykorzystane do organizacji zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych o charakterze przyrodniczym, kształtujących zainteresowanie dzieci ekologią, ochroną przyrody i środowiska. Łączy koszt tego programu wyniósł 75 000,00 zł. z czego dofinansowanie wyniosło 60 000,00 zł, a wkład własny 15 000,00 zł.
- 4. Szkoła Podstawowa Nr 3 wraz z oddziałami gimnazjalnymi oraz Szkoła Podstawowa Nr 4 wzięły udział w rządowym programie wspomagania w latach 2015 - 2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – „Bezpieczna+”. Program ten poświęcony jest profilaktyce zintegrowanej, skierowany jest zarówno do uczniów jak i rodziców oraz nauczycieli. Jego cele to:
  - a) zmniejszenie wskaźnika agresji poprzez poznanie sposobów radzenia sobie z agresją i złością;
  - b) poprawa komunikacji w relacjach z rówieśnikami;
  - c) zwiększenie tolerancji wobec odmienności i różnorodności;
  - d) nabycie wiedzy o atrakcyjnych i bezpiecznych sposobach spędzania czasu wolnego;
  - e) wzrost poczucia własnej wartości uczniów;

f) poprawa relacji nauczyciel-uczeń, rodzic-dziecko.

Edycja programu swym zasięgiem objęła łącznie 517 dzieci, 93 nauczycieli oraz 175 rodziców. Na realizację programu przeznaczono 37 803,00 zł, z czego dofinansowanie wyniosło 30 027,00 zł, a środki własne 7 776,00 zł.

5. Ze środków pochodzących z budżetu Państwa doposażono również gabinety profilaktyki zdrowotnej funkcjonujące w Szkole Podstawowej Nr 1, w Szkole Podstawowej Nr 2 oraz w Szkole Podstawowej Nr 4 w nowoczesny sprzęt, co znacznie przyczyniło się do poprawy jakości usług świadczonych przez pielęgniarkę szkolną. Łączny koszt tego programu wyniósł 20 015,00 zł.
6. Warto zaznaczyć, że po raz kolejny uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 4 i Szkoły Podstawowej Nr 3 zostali posłami XXIV Sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży. Sejm Dzieci i Młodzieży to projekt edukacyjny realizowany przez Kancelarię Sejmu we współpracy z MEN i IPN. Jego celem jest pokazywanie, na czym polega odpowiedzialność obywatelska przez aktywizowanie młodych ludzi na rzecz społeczności lokalnej oraz upowszechnianie wiedzy wśród młodzieży na temat zasad funkcjonowania polskiego Sejmu i demokracji parlamentarnej. Tematem tegorocznej sesji było "Posłowie pierwszego Sejmu Niepodległej". Na 9 mandatów z całego województwa uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 4 zdobyli 4 mandaty, pracując w czterech dwuosobowych zespołach, a uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 3 zdobyli 2 mandaty.

Ponadto sandomierskie szkoły biorą udział w wielu projektach promujących szeroko rozumiany zdrowy i bezpieczny styl życia oraz podnoszących umiejętności społeczne uczniów.

Poniższa tabela zawiera informacje na temat projektów, które realizowała gmina lub szkoły w latach 2007-2018 (dot. sfery edukacji, infrastruktury edukacyjnej i sportowej).

L.p.	Beneficjent	Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
2009-2014					
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Rządowy Program „Radosna szkoła”	2009-2014	717 461,99 zł (dofinansowanie 376 237,89 zł)	W ramach programu zakupiono pomoce dydaktyczne na łączną kwotę 48000,00 zł oraz wybudowano 4 place zabaw przy szkołach podstawowych.
2011					
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Indywidualizacja nauczania i wychowania klas I – III w Gminie Miejskiej Sandomierz	Od 1 września 2011 roku do 21 czerwca 2013 roku	262 528,36 zł (dofinansowanie 100%)	W ramach projektu zakupiono pomoce dydaktyczne w liczbie 464 pozycji na łączną kwotę 60 757,76 zł oraz przeprowadzono szereg zajęć dla dzieci takich jak: zajęcia ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu w tym zagrożonych dysleksją, z zaburzeniami rozwoju mowy, zajęcia z gimnastyki korekcyjnej dla dzieci z wadami postawy, zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne,

					zajęcia matematyczne, przyrodnicze, plastyczne i artystyczne.
	2012				
1.	Przedszkole Nr 3	J. angielski w przedszkolu	Rok szkolny 2012/2013		Rozwijanie zainteresowań językiem angielskim, nauka treści dostosowanych do wieku dzieci. Zajęcia prowadzone aktywnymi metodami i formami
	2014				
1.	Przedszkole Nr 1 Przedszkole Nr 3 Przedszkole Nr 5 Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 7 Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia” Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń” Niepubliczne Przedszkole „Smerf” Niepubliczne Przedszkole Specjalne	Dotacja celowa na wychowanie przedszkolne w 2014 roku	I – XII 2014r.	941 836,75 zł	Dotacja przeznaczona jest dla jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji zadania gminy jaką jest wychowanie i opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
2.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne	IX-XII 2014r.	19 998,00 zł	Zgodnie z założeniami programu zakupiono dla dzieci podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla klas I szkoły podstawowej.
3.	Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	I – XII 2014r.	47 282,19 zł (dofinansowanie 34 042,00 zł)	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup pomocy dydaktycznych i odzieży dla dzieci.
4.	Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci – „Wyprawka szkolna”	IX- XII 2014r.	129 829,94 zł (dofinansowanie 100%)	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych.
	2015				
1.	Przedszkole Nr 1 Przedszkole Nr 3 Przedszkole Nr 5 Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 7 Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia” Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń” Niepubliczne Przedszkole „Smerf” Niepubliczne Przedszkole Specjalne	Dotacja celowa na wychowanie przedszkolne w 2015 roku	I – XII 2015r.	971 299,00 zł	Dotacja przeznaczona jest dla jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji zadania gminy jaką jest wychowanie i opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 Gimnazjum Nr 1	Rządowy Program wspomagania w latach 2015-	2015	8513,25 zł – SP 2 (dofinansowanie 6808,25 zł)	Zmniejszenie wskaźnika agresji poprzez poznanie sposobów radzenia sobie z agresją i złością. Poprawa komunikacji w relacjach z rówieśnikami. Zwiększenie tolerancji

		2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – Bezpieczna+		8 900,00 zł – G 1 (dofinansowanie 7 120,00 zł)	wobec odmienności i różnorodności. Nabycie wiedzy o atrakcyjnych i bezpiecznych sposobach spędzania czasu wolnego. Wzrost poczucia własnej wartości uczniów. Poprawa relacji nauczyciel-uczeń, rodzic-dziecko.
3.	Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym Nr 5 w Sandomierzu	Resortowy Program Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – MALUCH 2015 Moduł 1	IX – XII 2015r.	169 895,63 zł (dofinansowanie – 132 480,00 zł)	W wyniku uczestnictwa w programie utworzono 20 miejsc żłobkowych w pierwszym publicznym żłobku w Sandomierzu. Dokonano remontów pomieszczeń Przedszkola Nr 5 w Sandomierzu celem dostosowania ich do potrzeb dzieci w wieku do lat 3 m.in. poprzez remont łazienki. Ponadto zakupiono niezbędne wyposażenie dla tej placówki m.in.: łóżeczka, leżaki, zabawki.
4.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne	IX-XII 2015r.	145 339,20 zł	Zgodnie z założeniami programu zakupiono dla dzieci podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla klas I, II, IV szkoły podstawowej i klas I gimnazjum.
5.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Realizacja rządowego programu „Książki naszych marzeń”	IX – XII 2015r.	10 416,00 zł (dofinansowanie 8680,00 zł)	Program umożliwił propagowanie wśród dzieci idei czytania książek oraz poprawił jakość i stan czytelnictwa w szkołach, uatrakcyjnił wizerunek szkolnej biblioteki, pozwolił uzupełnić księgozbiór o wiele cennych pozycji, zwiększył zaangażowanie dzieci w konkursach i imprezach szkolnych poświęconych tematyce szkolnictwa, zachęcił rodziców do promowania czytelnictwa wśród swoich dzieci także w domach.
6.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci – „Wyprawka szkolna”	IX – XII 2015r.	74 355,95 zł – 100% dofinansowania	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych
7.	Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	I – XII 2015r.	46 825,00 zł	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup pomocy dydaktycznych i odzieży dla dzieci.
2016					
1.	Przedszkole Nr 1 Przedszkole Nr 3 Przedszkole Nr 5 Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 7 Niepubliczne Przedszkole	Dotacja celowa na wychowanie przedszkolne w 2016 roku	I – XII 2016r.	941 190,00 zł	Dotacja przeznaczona jest dla jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji zadania gminy jaką jest wychowanie i opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym.

	„Jaś i Małgosia” Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń” Niepubliczne Przedszkole „Smerf” Niepubliczne Przedszkole Specjalne				
2.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Szkolny Program Sportowy „Mały Mistrz”	IX 2016 – VI 2017r.	6000,00	Zakupiono sprzęt sportowy dla sześciu klas I w szkołach podstawowych na łączną kwotę 6000,00 zł, m.in. piłki do koszykówki, siatkówki, nożnej, do gier i zabaw, do ćwiczeń rzutno – chwytanych, drążek składany do zawieszania na drabinę gimnastyczną, mata do ćwiczeń gimnastycznych, pachołki i poprzeczki do nich z pcv, szarfy gimnastyczne, woreczki gimnastyczne, skakanki sznurkowe, ringo gumowe, gwizdki, smycze. Ponadto w ciągu całego roku szkolnego 2016/2017 w każdej klasie pierwszej przeprowadzono dodatkową jedną godzinę wychowania fizycznego tygodniowo.
3.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2	„Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”	2016r.	90 000,00 zł (dofinansowanie 72 000,00 zł)	W ramach programu zakupiono 5 tyś. nowych książek do 6 szkolnych bibliotek co stanowi 18,93% całego księgozbioru znajdującego się w publicznych szkołach dla których Gmina Sandomierz jest organem prowadzącym. W programie udział wzięło 1882 uczniów. Realizacja programu pozwoliła na odnowienie i poszerzenie szkolnych księgozbiorów. To z kolei spowodowało większe zainteresowanie uczniów czytelnictwem. Program wywołał integrację uczniów wokół działań szkolnej biblioteki, włączył nauczycieli w promowanie działań związanych z akcją „mody na czytanie”. Program umożliwił wykazanie się przez uczniów umiejętnością współpracy w grupie, kreatywnością oraz pomysłowością. Program umożliwił uczniom rozwijanie swoich pasji i zainteresowań. Utworzono nowe działy w bibliotekach.
4.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne	IX-XII 2016r.	171 523,83 zł	Zgodnie z założeniami programu zakupiono dla dzieci podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla klas I – V szkoły podstawowej i klas I i II gimnazjum.
5.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dofinansowa nie zakupu podręczników dla dzieci – „Wyprawka szkolna”	IX – XII 2016r.	33 775,26 zł – 100% dofinansowania	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych
6.	Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne	Dofinansowa nie świadczeń pomocy	I – XII 2016r.	35 190,00 zł	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup pomocy dydaktycznych i odzieży dla dzieci.

	funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym			
7.	Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym Nr 5 w Sandomierzu	Resortowy Program Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – MALUCH 2016 Moduł 2	IX – XII 2016r.	135 777,48 zł (dofinansowanie – 50 340,00 zł)	W wyniku uczestnictwa w programie częściowo sfinansowano wynagrodzenia i pochodne pracowników Żłobka w ramach utrzymania miejsc żłobkowych na terenie gminy.
2017					
1.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 4	Zakup wyposażenia gabinetu profilaktyki zdrowotnej	X-XII 2017	20 015,00 zł	Doposażono funkcjonujący gabinety pielęgniarki szkolnej w nowy sprzęt, co przełożyło się na polepszenie jakości świadczonych usług.
2.	Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 4	Aktywna Tablica	2017/2018	37 288,13 zł	Doposażono część sal dydaktycznych w tablice interaktywne i sprzęt multimedialny co znacznie poprawiło jakość prowadzonych zajęć.
3.	Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2	Rządowy Program wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach – Bezpieczna +	IX-XII 2017	17 171,00 zł 8 300,00 zł 8 300,00 zł 12 330,61 zł (łącznie: 46 101,61 zł)	Zmniejszenie wskaźnika agresji poprzez poznanie sposobów radzenia sobie z agresją i złością. Poprawa komunikacji w relacjach z rówieśnikami. Zwiększenie tolerancji wobec odmienności i różnorodności. Nabycie wiedzy o atrakcyjnych i bezpiecznych sposobach spędzania czasu wolnego. Wzrost poczucia własnej wartości uczniów. Poprawa relacji nauczyciel-uczeń, rodzic-dziecko.
4.	Przedszkole Nr 1 Przedszkole Nr 3 Przedszkole Nr 5 Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 7 Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia” Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń” Niepubliczne Przedszkole „Smerf” Niepubliczne Przedszkole Specjalne Niepubliczne Przedszkole Naukowe „Akademia Małych Odkrywców”	Dotacja celowa na wychowanie przedszkolne w 2017 roku	I – XII 2017r.	722 078,46 zł	Dotacja przeznaczona jest dla jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji zadania gminy jaką jest wychowanie i opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
5.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne	IX-XII 2017r.	276 715,07 zł	Zgodnie z założeniami programu zakupiono dla dzieci podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla klas I – VI szkoły podstawowej i klas II i III gimnazjum.

6.	Szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	I – XII 2017r.	29 949,00 zł	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup pomocy dydaktycznych i odzieży dla dzieci.
7.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Gimnazjum Nr 1 Gimnazjum Nr 2 Katolickie Gimnazjum	Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci – „Wyprawka szkolna”	IX – XII 2017r.	15 739,65 zł – 100% dofinansowania	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych
8.	Żłobek przy Przedszkolu samorządowym Nr 5 w Sandomierzu	Resortowy Program Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – MALUCH 2017 Moduł 2	I – XII 2017r.	142 367,02 zł (dofinansowanie – 33 468,00 zł)	W wyniku uczestnictwa w programie częściowo sfinansowano wynagrodzenia i pochodne pracowników Żłobka w ramach utrzymania miejsc żłobkowych na terenie gminy.
9.	Przedszkole Samorządowe Nr 3	Przygody przedszkolaków w Projekt kierowany do dzieci z orzeczeniami o kształceniu specjalnym	Rok szkolny 2017/2018	Całkowity koszt realizacji projektu 77 375,00 zł 60 875,00 zł dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa świętokrzyskiego o 2014 - 2020	Zapewnienie różnorodnych zajęć rewalidacyjnych stymulujących rozwój dziecka niepełnosprawnego.
10.	Przedszkole Samorządowe Nr 6	Budowa nowego przedszkola	Rok szkolny 2017/2018	Całkowity koszt budowy ma wynosić 6 779 203, 9 zł. 2 500 000 zł dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa świętokrzyskiego o 2014 - 2020	Budowa budynku przedszkola wraz z zakupem wyposażenia w tym pomoce Montessori dla każdego z przedszkoli samorządowych
2018					
1.	Żłobek przy Przedszkolu Samorządowym Nr 5 w Sandomierzu	Resortowy Program Opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – MALUCH 2017 Moduł 2	I – XII 2018r.	182 961,14 zł (dofinansowanie – 36 000,00 zł)	W wyniku uczestnictwa w programie częściowo sfinansowano wynagrodzenia i pochodne pracowników Żłobka w ramach utrzymania miejsc żłobkowych na terenie gminy.
2.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4	Dotacja celowa na wyposażenie szkół w	IX-XII 2018r.	207 749,77 zł	Zgodnie z założeniami programu zakupiono dla dzieci podręczniki i materiały ćwiczeniowe dla klas I – VIII szkoły podstawowej i klas III gimnazjum.

	Katolickie Gimnazjum	podręczniki i materiały edukacyjne			
3.	Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe funkcjonujące na terenie Gminy Sandomierz	Dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym	I – XII 2018r.	56 124,00 zł	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup pomocy dydaktycznych i odzieży dla dzieci.
4.	Szkoła Podstawowa Nr 1 Szkoła Podstawowa Nr 2 Szkoła Podstawowa Nr 3 Szkoła Podstawowa Nr 4 Katolickie Gimnazjum	Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci – „Wyprawka szkolna”	IX – XII 2018r.	16 972,79 zł – 100% dofinansowania	W ramach programu rodzicom o niskich dochodach zrefundowano zakup podręczników i materiałów ćwiczeniowych
5.	Przedszkole Nr 1 Przedszkole Nr 3 Przedszkole Nr 5 Przedszkole Nr 6 Przedszkole Nr 7 Niepubliczne Przedszkole „Jaś i Małgosia” Niepubliczne Przedszkole „Różowy Słoń” Niepubliczne Przedszkole „Smerf” Niepubliczne Przedszkole Specjalne Niepubliczne Przedszkole Naukowe „Akademia Małych Odkrywców”	Dotacja celowa na wychowanie przedszkolne w 2017 roku	I – XII 2018r.	713 770,00 zł	Dotacja przeznaczona jest dla jednostki samorządu terytorialnego w ramach realizacji zadania gminy jaką jest wychowanie i opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym.
6	Przedszkole nr 6	Rozwijamy nasze talenty ! Projekt skierowany do dzieci w wieku 3-6 lat w tym dzieci z niepełnosprawnościami, które są objęte edukacją przedszkolną.	Rok szkolny 2018/2019	Całkowity koszt realizacji projektu 310 943,50; 263 943,50 zł dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa świętokrzyskiego o 2014 - 2020	Wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej dla dzieci uczęszczających do Samorządowego Przedszkola nr 6, w zakresie podstawy programowej dla dzieci nowoprzyjętych i zajęć dodatkowych (nauka gry w szachy, robotyka, terapia SI, gimnastyka korekcyjna) dla wszystkich dzieci przedszkolnych. Zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia.

4.8 Finansowanie oświaty

Wysokość subwencji oświatowej na 2018 rok wynosi 15 110 967,00 zł w tym 1 870 400,28 zł na zadania pozaszkolne gminy.

Środki z dotacji celowej na wychowanie przedszkolne, o których mowa w art. 53 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, wynoszą 713 770,00 zł.

Inne dotacje dla jednostek oświatowych (np. dotacja na podręczniki, rządowy program Bezpieczna +) wynoszą 243 745,00 zł.

Środki własne z budżetu gminy na 2018 rok wynoszą 17 024 002,39 zł.

Łącznie wydatki poniesione na oświatę w dziale 801 (oświata i wychowanie) i 854 (edukacyjna opieka wychowawcza) za okres 1 stycznia 2018 – 30 września 2018 wynoszą 23 284 491,34 zł, przy czym:

- 12 848 029,00 zł – subwencja na oświatę,
- 535 323,00 zł – dotacja celowa na wychowanie przedszkolne,
- 243 745,00 zł – inne dotacje,
- 9 657 394,34 zł – środki z budżetu gminy.

Podział budżetu oświaty na przedszkola i szkoły przedstawia się następująco:

- 9 453 790,00 zł na przedszkola, gdzie na dzień 30 września 2018 roku zrealizowano wydatki w wysokości 7 445 886,10 zł.
- 23 638 694,39 zł na szkoły podstawowe i oddziały gimnazjalne, gdzie na dzień 30 września 2018 roku zrealizowano wydatki w wysokości 15 838 605,24 zł.

W budżecie gminy zaplanowano wydatki na wynagrodzenia w wysokości 24 575 935,00 zł, gdzie na 30 września 2018 roku zrealizowano wydatki w wysokości 17 426 281,73 zł. Średnie wynagrodzenie nauczycieli z podziałem na stopień awansu zawodowego przedstawia się następująco:

Lp.	Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie
1.	Nauczyciel – stażysta	2 900,20 zł
2.	Nauczyciel - kontraktowy	3 219,22 zł
3.	Nauczyciel - mianowany	4 176,29 zł
4.	Nauczyciel - dyplomowany	5 336,37 zł

Zgodnie z metryczką subwencji wspomnianą kwotą 15 110 967,00 zł objęci zostali uczniowie wszystkich sandomierskich szkół podstawowych oraz uczniowie Katolickiej Szkoły Podstawowej, dzieci sześciolatek w przedszkolach, dzieci z Przedszkola Specjalnego „Caritas” oraz dzieci z niepublicznych przedszkoli, które posiadają orzeczenia z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego.

Szczegółowy podział subwencji oświatowej na poszczególne placówki oświatowe przedstawia się następująco²:

² Dane na dzień 30 września 2018 roku.

Lp.	Nazwa placówki	Plan budżetu na 2018 rok w zł	w tym subwencja 2018 w zł
1.	Przedszkole Samorządowe nr 1	2 195 218,00	469 204,56
2.	Przedszkole Samorządowe nr 3	1 438 642,00	141 878,88
3.	Przedszkole Samorządowe nr 5	1 474 484,00	257 904,36
4.	Przedszkole Samorządowe nr 6	1 573 142,00	149 904,36
5.	Przedszkole Samorządowe nr 7	1 537 934,00	154 203,72
6.	Szkoła Podstawowa nr 1	5 040 835,55	3 400 980,83
7.	Szkoła Podstawowa nr 2	2 348 775,73	1 225 668,37
8.	Szkoła Podstawowa nr 3	4 472 820,59	2 373 289,20
9.	Szkoła Podstawowa nr 4	9 571 910,52	5 660 123,98
	RAZEM	29 653 762,39	13 833 158,26
10.	Niepub. Przedszkole Językowe „Jaś i Małgosia”	360 800,00	71 656,20
11.	Przedszkole Specjalne „Caritas”	271 850,00	305 255,52
12.	Niepub. Przedszkole „Różowy Słoń”	347 250,00	25 796,16
14.	Katolicka Szkoła Podstawowa	653 220,00	580 556,02
15.	Niepub. Przedszkole „Dolina Smerfów”	136 520,00	0,00
16.	Niepub. Przedszkole „Mali Odkrywczy”	678 232,00	283 758,96
17.	Niepub. Przedszkole „Akademia Małych Odkrywców”	110 850,00	0,00
	RAZEM	2 558 722,00	1 267 022,86
	RAZEM WSZYSTKIE PLACÓWKI	32 212 484,39	15 100 181,12
	Zadania pozaszkolne gminne		10 785,88
	RAZEM SUBWENCJA		15 110 967,00

Tabela: finansowanie oświaty w Gminie Sandomierz w latach 2010 – 2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 wg planu
Wydatki bieżące ogółem na edukację	29 972 811,56	26 475 230,47	28 670 200,29	28 365 860,57	27 737 500,26	26 946 979,17	28 443 742,48	29 677 467,06	29 474 503,00
Wynagrodzenia	18 561 089,13	19 874 304,51	21 312 739,63	21 518 384,49	20 972 917,32	19 976 871,99	21 733 023,09	21 939 957,50	22 496 496,00

i pochodne									
Subwencje i dotacje	14 290 385,00	13 383 188,00	13 900 848,00	14 141 560,00	15 050 349,00	15 524 510,00	15 424 864,00	15 597 625,00	15 859 524,00
Kwota, która Gmina „dokłada” do oświaty	15 682 426,56	13 092 042,47	17 769 352,29	14 224 300,57	12 687 151,26	11 422 469,17	13 018 878,48	14 079 842,06	13 614 979,00

Źródło: Centrum Usług Wspólnych w Sandomierzu

4.9 Podsumowanie diagnozy

Jednym z głównych negatywnych zjawisk społecznych obserwowanych na terenie Sandomierza jest stale zmniejszająca się liczba mieszkańców oraz zmiana zachodząca w strukturze ludności. Liczba mieszkańców Sandomierza w ciągu okresu 5 lat 2013 - 2017 zmalała o 689 osób, tj. 2,81% ogółu mieszkańców względem stanu z 2013 r. Tendencja spadkowa ma charakter stały. W zakresie zmiany struktury wiekowej ludności, obserwuje się stały trend wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (60 i więcej lat w przypadku kobiet oraz 65 i więcej lat w przypadku mężczyzn), który w okresie 5 lat wyniósł 552 osób z poziomu 5189 osób do 5741 osób, przez co odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z poziomu 21,13 % ogółu mieszkańców do 24,05%. Znamienne jest także duży ubytek ludności w wieku produkcyjnym. Liczba ludności w tym przedziale wiekowym zmniejszyła się w ciągu 5 lat aż o 912 osoby, przez co ich liczba w ogólnej strukturze mieszkańców miasta zmalała z poziomu 62,67% do 60,65%. Oznacza to szybkie starzenie się struktury demograficznej miasta i pojawienie się problemu zastępowalności pokoleń. Dalsze utrzymywanie się takiego trendu, skutkować będzie między innymi koniecznością zwiększenia nakładów na pomoc społeczną, rozwoju usług opiekuńczych, dostępności do usług opieki zdrowotnej, przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby osób pracujących i rosnącym deficycie osób zdolnych do podjęcia pracy. Sposobem na poprawę sytuacji i odwrócenie negatywnego trendu może być stworzenie systemu zachęt do osiedlania się na terenie miasta przez ludność napływową oraz dostosowanie oferty miasta do potrzeb ludzi młodych, w szczególności w wieku rozrodczym. Istotnym będzie także poprawa jakości oferty i infrastruktury edukacyjnej.

5. Plan rozwoju lokalnego systemu oświatowego

5.1 Analiza SWOT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Gminy Sandomierz. Do uporządkowania wiedzy, wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- ✓ strengths – silne strony – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Sandomierz, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- ✓ weaknesses - słabe strony – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- ✓ opportunities - szanse/możliwości – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- ✓ threats – zagrożenia – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji. Analiza SWOT jest kontynuacją oraz podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

Tabela: Analiza SWOT

OFERTA DYDAKTYCZNA	
Mocne strony	Słabe strony
Kształcenie odbywa się na wysokim poziomie, o czym świadczą wyniki sprawdzianu w szkołach podstawowych i egzaminów w gimnazjach. Uczniowie rokrocznie uzyskują tytuły laureatów i finalistów w konkursach wiedzy oraz medale w rywalizacji sportowej w skali ogólnopolskiej. W placówkach prowadzona jest analiza i modernizacja poprawy kształcenia. Szkoły posiadają programy i platformy edukacyjne wspomagające proces edukacyjny jak również wachlarz zajęć dodatkowych wyrównujących szanse uczniów mniej zdolnych i wspierających uczniów zdolnych. Kadra pedagogiczna zna potrzeby i oczekiwania edukacyjne uczniów i ich rodziców. W szkołach kultywowane są tradycje szkolne związane m.in. z patronami placówek. Prowadzona jest szeroka współpraca z instytucjami kultury, nauki, jednostkami policji, straży pożarnej, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.	Brak programów autorskich powiązanych ze specyfiką poszczególnych placówek. Postawa niektórych rodziców wskazujących szkołę jako jedynie odpowiedzialną za wychowanie dzieci. Postępujący niż demograficzny, jak również ubożenie środowisk, w których funkcjonują szkoły oraz wzrost cen podręczników i pomocy szkolnych mają wpływ na ofertę edukacyjną. Ograniczona ilość środków na realizację dodatkowych zajęć.
Szanse	Zagrożenia
Dobrze wyposażone są pracownie szkolne. Stosowanie różnorodnych, aktywnych metod pracy z uczniami, indywidualizacja procesu dydaktycznego, realizowanie programów	Postępujący niż demograficzny, jak również ubożenie środowisk, w których funkcjonują szkoły oraz wzrost cen podręczników i pomocy szkolnych mają wpływ na ofertę edukacyjną.

promujących zdrowie i profilaktycznych. Realizacja projektów międzynarodowych	
BAZA DYDAKTYCZNA	
Mocne strony	Słabe strony
Stale podnoszone są warunki bezpieczeństwa i higieny w budynkach szkolnych poprzez remonty i zwiększenie wyposażenia placówek. Wyrównywane są szanse edukacyjne poprzez dostępność szkół i obiektów sportowych dla potrzeb dzieci i młodzieży, prowadzone są klasy integracyjne a budynki dostosowywane są do potrzeb uczniów niepełnosprawnych.	Pomimo ciągłych nakładów finansowych na zakup pomocy dydaktycznych w dalszym ciągu są braki w sprzęcie i szeroko rozumianej bazie dydaktycznej. Ze względu na ograniczony budżet w tym zakresie sprzęt ten nie jest najwyższej jakości.
Szanse	Zagrożenia
Reforma oświaty wyłączy z działalności publiczne gimnazja, których sprzęt będzie można wykorzystać w szkołach podstawowych w których przybędzie dzieci ze względu na powstałą klasę VII i VIII. Środki z RPO, programów ministerialnych, stowarzyszeń i fundacji.	Sprzęt dydaktyczny ulega niszczeniu w toku jego użytkowania zwłaszcza tablice multimedialne i sprzęt audiowizualny. Wymaga to ciągłych napraw a to podnosi koszty utrzymania budynków dydaktycznych.
KADRA OŚWIATY	
Mocne strony	Słabe strony
Nauczyciele stale podnoszą kwalifikacje zawodowe, 80% kadry posiada stopnie nauczyciela dyplomowanego. W miarę zapotrzebowania na daną specjalność, nauczyciele podnoszą kwalifikacje na studiach podyplomowych (np. w związku z organizacją klas integracyjnych nauczyciele podejmowali studia z zakresu oligofrenopedagogiki). Wszyscy nauczyciele uczestniczą w doskonaleniu ustawicznym – kursy. Nauczyciele są otwarci na innowacje.	Niż demograficzny i reforma oświaty może spowodować zmiany w zatrudnieniu nauczycieli, część z nich będzie musiała pracować na częściowych etatach.
Szanse	Zagrożenia
Reforma oświaty ma w założeniach poprawić status finansowy nauczycieli.	Malejąca liczba dzieci w szkołach powoduje niepewność wśród nauczycieli związaną z ewentualną utratą pracy.
FINANSOWANIE OŚWIATY	
Mocne strony	Słabe strony
Organ prowadzący bardzo dobrze rozumie potrzeby edukacji i wychowania w Gminie Sandomierz. Rokrocznie wykonywane są remonty obiektów oświatowych, w roku 2015 oddany został do użytku nowy budynek Przedszkola Nr 5, w którym mieści się także żłobek. W 2019 roku zostanie oddany obiekt przedszkolny, w którym będzie się mieściło dotychczas funkcjonujące Przedszkole Nr 6. Szkoły pozyskują własne środki z dzierżawy pomieszczeń oraz terenu pod tablice reklamowe, współpracują z Radą Rodziców w celu finansowania wybranych obszarów działań.	Zmieniające się stale przepisy prawa oświatowego utrudniają wieloletnie planowanie w zakresie edukacji w gminie. Stały wzrost wydatków na oświatę przy równoczesnej zmniejszającej się subwencji oświatowej, która nie stanowi nawet 50% wydatków na oświatę. Gminy obarcza się realizacją programów rządowych bez zabezpieczenia odpowiednich środków (stypendia i zasiłki szkolne o charakterze socjalnym).
Szanse	Zagrożenia

Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na potrzeby oświaty. Pozyskiwanie sponsorów.	Do tej pory szkoły nie reagowały na zapotrzebowanie rynku pracy. Oświata jest jednocześnie jedną z najbardziej niedoinwestowanych dziedzin polityki państwa. Ciężko będzie pozyskać zaufanie społeczeństwa i wiarę, że po reformie ta sytuacja ulegnie zmianie.
---	---

5.2 Wizja rozwoju i kierunki działań

Wizja strategiczna stanowi realnie wyobrażoną sytuację docelową oświaty w Gminie Sandomierz w przyjętej perspektywie czasowej. Określa ona sytuację, jaką społeczność lokalna chce osiągnąć i do jakiej należy dążyć. Współczesne podejście do nowoczesnego zarządzania publicznego i zasady polityki rozwoju traktują wizję, jako pewien stan docelowy osiągnięty w końcowym etapie okresu, na jaki opracowany jest niniejszy Plan. Jednocześnie powinna być zdefiniowana w taki sposób, aby w tym docelowym okresie mogła być diagnozą stanu.

WIZJA

SZKOŁA JEST BEZPIECZNYM MIEJSCEM, W KTÓRYM ZOSTAŁY STWORZONE PRZYJAZNE WARUNKI DO ODKRYWANIA ZDOLNOŚCI UCZNIÓW ORAZ ICH WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU, A TAKŻE SPRAWNEGO DIAGNOZOWANIA PROBLEMÓW W NAUCE I ORGANIZOWANIA PEŁNEGO WSPARCIA W TYM ZAKRESIE.

Wizja jest istotą wytyczonego kierunku rozwoju oświaty w Gminie Sandomierz i stanowi swoisty obraz gminy, do którego należy dążyć. Realizacja tak określonej strategii musi odbywać się według ściśle określonych kierunków działania, które są wytycznymi dla wszystkich zaangażowanych w rozwój oświaty w gminie. Wybrany sposób działania jest specyficznym zestawem działań, które stanowią o skuteczności realizowanych zadań. Określa on cele strategiczne funkcjonowania i działania oświaty w Gminie Sandomierz.

5.3 Cele Strategiczne

Cel strategiczny 1.

ROZBUDOWA BAZY DYDAKTYCZNEJ

Cel operacyjny 1.1

Przebudowa i modernizacje budynków szkół pozwalające na dostosowanie warunków nauczania do wymagań prawnych (w tym m.in.: dostosowanie infrastruktury do osób niepełnosprawnych, przepisów bezpieczeństwa, przeciwpożarowych, itp.)

Cel operacyjny 1.2

Remonty budynków szkół podnoszące estetykę i wyposażenie w system monitoringu służący zapewnieniu bezpieczeństwa na terenie szkół w gminie.

Cel operacyjny 1.3

Sięganie po środki zewnętrzne, w szczególności w ramach RPOWŚ 2014-2020 – Oś 7.

Cel strategiczny 2.

PODNIESIENIE STANDARDU JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Cel operacyjny 2.1

Nieustanne doskonalenie kadry nauczycielskiej

Cel operacyjny 2.2

Udział w dodatkowych, edukacyjnych akcjach, działaniach, projektach (krajowych i międzynarodowych) podnoszących poziom edukacji w szkołach i jednocześnie wzbogacających o wymianę doświadczeń z placówkami partnerskimi.

Cel operacyjny 2.3

Zapewnienie zajęć wyrównawczych dla uczniów potrzebujących oraz zajęć i działań dla uczniów zdolnych, rozwijających pasję i talent.

Cel operacyjny 2.4

Sięganie po środki zewnętrzne, w szczególności w ramach RPOWŚ 2014-2020 – Oś 8.

Cel strategiczny 3.

DOPOSAŻENIE W NIEZBĘDNE POMOCE DYDAKTYCZNE

I NOWOCZESNY SPRZĘT

Cel operacyjny 3.1

Podniesienie jakości pracy placówek oświatowych poprzez wyposażenie sal lekcyjnych w nowoczesny sprzęt audiowizualny i informatyczny oraz pomoce dydaktyczne.

Cel operacyjny 3.2

Podniesienie jakości pracy placówek oświatowych poprzez doposażenie sal szkolnych w nowe meble.

Cel operacyjny 3.3

Sięganie po środki zewnętrzne, w szczególności w ramach RPOWŚ 2014-2020 – Oś 7.

5.4 Źródła finansowania Planu

Poza subwencją oświatową, wśród potencjalnych źródeł finansowania realizacji celów strategicznych Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół na terenie Gminy Sandomierz na lata 2019-2023 należy wymienić:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020,
2. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
3. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,
4. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej,
5. Programy ministerialne,
6. Inne źródła.

Możliwymi źródłami pozyskania środków na działalność placówek oświatowych w Gminie Sandomierz są również Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), zwłaszcza na prace przystosowujące placówki do potrzeb dzieci niepełnosprawnych oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) na działania i zajęcia propagujące zachowania proekologiczne wśród dzieci i młodzieży oraz inne przedsięwzięcia w tym zakresie, granty np. Program ERASMUS+, Fundusz Inicjatyw Obywatelskich itp.

LISTA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

LISTA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH - ŹRÓDŁA FINANSOWANIA								
Lp	Nazwa projektu	Wartość projektów	Źródła finansowania					Uwagi/ komentarze
			Gmina Sandomierz	inne JST	Dofinansowanie		Środki prywatne, w tym granty NGO	
					UE	Środki krajowe		
	%	100,0%	14%	2%	67%	7%	11%	
Projekty ze sfery społecznej								
1.	Rozwijanie kompetencji kluczowych w szkołach na terenie Miasta Sandomierza	1 600 000 zł	240 000 zł	0 zł	800 000 zł	320 000 zł	240 000 zł	Zakłada się 90% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 Poddziałanie 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych,
2.	Rozwój edukacji przedszkolnej i żłobkowej w obszarach rewitalizacji	2 000 000 zł	560 000 zł	400 000 zł	0 zł	800 000 zł	240 000 zł	Zakłada się 90% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Poddziałania 8.3.1

								Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej, środki własne Gminy Miejskiej Sandomierz
3.	Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 poprzez utworzenie żłobka w lewobrzeżnej części Sandomierza	600 000 zł	90 000 zł	0 zł	510 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 85% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, Podziałanie 8.1.1 Zwiększanie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3
Projekty ze sfery środowiskowej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
4.	Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów rewitalizacji	80 000 zł	12 000 zł	0 zł	0 zł	68 000 zł	0 zł	Zakłada się częściowy wkład Gminy Miejskiej Sandomierz, częściowo dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach (85%)
Projekty ze sfery technicznej								
Numer projektu	Nazwa projektu	Wartość projektów	Gmina Sandomierz	inne JST	UE	Środki krajowe	Środki prywatne	Uwagi/ komentarze
5.	Przebudowa i nadbudowa Miejskiej Biblioteki w Sandomierzu	4 500 000 zł	450 000 zł	0 zł	4 050 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 80% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
6.	Kompleksowy i wieloaspektowy rozwój edukacji przedszkolnej na terenie Miasta Sandomierza	7 200 000 zł	2 304 000 zł	0 zł	4 320 000 zł	576 000 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, środki z budżetu państwa, środki własne Gminy Sandomierz

7.	Modernizacja i doposażenie infrastruktury edukacyjnej i sportowej przyszkolnej na obszarach rewitalizacji	3 000 000 zł	600 000 zł	0 zł	2 400 000 zł	0 zł	0 zł	Zakłada się 75% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020 działania 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej oraz dofinansowanie w ramach działania 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym
8.	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej (w tym oświatowych) na terenie Sandomierza	7 196 411 zł	359 821 zł	0 zł	6 836 591 zł	0 zł	0 zł	Projekt zakłada 95% dofinansowania w ramach RPO WŚ 2014-2020, działanie 3.3 Poprawa efektywności energetycznej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym

6. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja

Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Planu określa listę zadań i priorytetów, które są podejmowane, a następnie wdrażane w celu ułatwienia realizacji Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół na terenie Gminy Sandomierz na lata 2019-2023, zwanego dalej Planem.

Sprecyzowane i zarekomendowane procedury działań umożliwiają stałe monitorowanie i bieżącą korektę zapisów Planu zależnie od zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego w gminie jak i w kraju.

Proces wdrażania realizacji Planu odbywa się na trzech głównych poziomach:

- organizacyjnym,
- merytorycznym, oraz
- społecznym.

Zasadniczymi zadaniami we wdrażaniu planu powinny być:

- koordynacja współpracy między wydziałami Urzędu, placówkami oświatowymi, innymi podmiotami, organizacjami społecznymi i różnymi stronami sfery oświaty w Gminie Sandomierz,

- harmonizacja realizacji działań określonych w Planie i innych dokumentach (plany i strategie, itp.),
- koordynacja działań Urzędu i placówek oświatowych w zakresie pozyskiwania funduszy zewnętrznych na zadania uwzględnione w Planie,
- pozyskiwanie partnerów do realizacji zadań zapisanych w Planie.

Poziom społeczny odnosi się do rozpowszechniania zapisów Planu w społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zapisanych zadań. Głównymi adresatami zapisów Planu są lokalni mieszkańcy oraz rodzice, dzieci i młodzież, pracownicy oświaty, organizacje społeczne z terenu Gminy Sandomierz, przedsiębiorcy, kuratorium oświaty itp. Rozpowszechnienie zapisów Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół wśród społeczności lokalnej ma na celu:

- Przekazanie informacji o realizacji Planu - celach, zadaniach, spodziewanych efektach.
- Wyjaśnienie dalszych etapów procesu planowania - wdrażanie zapisów programu, zaproszenie potencjalnych partnerów do współpracy.
- Zaprezentowanie potencjału oświaty w Gminie Sandomierz oraz priorytetów i kierunków rozwoju na najbliższe lata (priorytety, kierunki działań i zadania).
- Zachęcenie do uczestnictwa we wdrażaniu Planu.
- Zachęcenie do aktywnego udziału w życiu placówek oświatowych w Gminie Sandomierz oraz współtworzenia go.

Najważniejsze zadania do realizacji wybrane zostaną przez Burmistrza Miasta Sandomierza spośród zadań priorytetowych. Przy wyborze zadań do wykonania, będą brane pod uwagę nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, możliwości sfinansowania przedsięwzięcia (wraz ze wskazaniem źródeł finansowania) oraz zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego (np. nowe uregulowania prawne, społeczno-ekonomiczne czy też nowe możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych).

Dokument „Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023” obejmuje założenia i projekty działań, które wymagają stałego monitorowania realizacji zadań pod kątem ich zgodności z zakładanymi celami strategicznymi oraz oczekiwanymi w danym okresie wartościami wskaźników.

Przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji może być realizowane zarówno narzędziami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi. W działaniach kontrolnych wszelkich programów i planów strategicznych stosuje się zasadę, że w trakcie wdrażania Planu następuje:

- monitoring jego realizacji, a po wykonaniu każdego zadania lub grupy zadań ze sobą powiązanych, przeprowadza się,
- ewaluację osiągniętych rezultatów oraz w przypadku konieczności – aktualizację i modyfikację przyjętych założeń.

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 będzie monitorowany przez Radę Miasta Sandomierz. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż raz w roku. Na koniec każdego roku kalendarzowego przewodniczący Komisji nauki, oświaty, kultury i sportu przedłoży sprawozdanie Radzie Miasta zawierające informację o realizacji zadań ujętych w Planie. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę Miasta Sandomierz, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań, podejmą przewidziane w nim działania. Coroczna ewaluacja Kompleksowego Planu Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizowania.

Podsumowanie

Planowanie strategiczne jest istotnym elementem rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania – zarówno w obszarze administracyjnym, branżowym jak i finansowym. Pozwala to sprecyzować odpowiednie cele, do których działania mają zmierzać oraz wyznaczyć ramy czasowe i finansowe dla jego osiągnięcia, co w konsekwencji doprowadzi do racjonalizacji postępowania. Implementacja niniejszego Planu w perspektywie najbliższego czasu pozwoli lepiej zorganizować system szkolnictwa oraz podnosić standardy nauczania na obszarze Gminy Sandomierz. Wpłynie to na jakość kształcenia w kontekście infrastrukturalnym, jak również pozwoli na poszerzanie horyzontów uczniów, zmotywowanie ich, a jednocześnie podniesie kwalifikacje nauczycieli. W perspektywie długofalowej otrzymamy podstawy i możliwość dla podnoszenia jakości kapitału ludzkiego – wykreuje chęć nieustannego kształcenia się i podnoszenia kompetencji oraz pozwoli na wykształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry dla coraz bardziej wymagającego rynku pracy, co jest istotnie ważne w kontekście niżu demograficznego i konkurencyjności placówek oświaty. Zapewnienie wysokiego poziomu edukacji oraz innych możliwości rozwoju i promowanie pozytywnych postaw na wczesnych etapach życia przyczyni się do osiągnięcia satysfakcjonujących wyników na jego późniejszych etapach. Wpłynie także na podnoszenie satysfakcji i zadowolenia, a tym samym jakość kształcenia. Najważniejszym elementem wczesnego etapu edukacji jest wykreowanie postaw życiowych, które wpływają na wszystkie aspekty funkcjonowania człowieka w przyszłości.

„Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023” został opracowany w celu jak najlepszego wykorzystania posiadanego potencjału w postaci młodego społeczeństwa, zatrzymania go na obszarze oraz stworzenia warunków do kształtowania pozytywnych

postaw i wcielania ich w życie. Zasadność realizacji zadań wskazanych w dokumencie potwierdza sytuacja demograficzna obszaru, z której jasno wynika, iż na obszarze istnieje potencjał w postaci młodego kapitału ludzkiego.

UZASADNIENIE

Kompleksowy Plan Rozwoju Przedszkoli i Szkół w Gminie Sandomierz na lata 2019-2023 jest dokumentem o charakterze programowym, zawierającym ocenę sytuacji demograficznej Gminy Sandomierz oraz analizę systemu oświaty. w ramach dokumentu wskazano potrzeby, opracowano cele i kierunki działań oraz zadania, służące rozwojowi oświaty w Gminie. Dokument ten pozwoli we właściwy sposób rozwiązywać problemy oraz umożliwi aplikowanie o środki zewnętrzne.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie jest zasadne.